

قوانين

تبصره - اجرای مقررات شهرداری که بتصویب انجمن رسیده درصورتیکه برطبق ماده ۴۸ مورد اعتراض واقع نشده باشد پس از انقضاء یکهفته از تاریخ نشر آگهی یا اعلام بواسیل ممکنه دیگر قابل اجرا است

فصل پنجم در انتخاب شهردار و معاون شهرداری الف - شهردار

ماده ۵۰ - انجمن شهرمکلف است پس از رسیدت یافتن بلاfaciale و قبل از شروع بهر کار یکنفر را از بین اعضاء خود یا از خارج از انجمن بارای مخفی و اکثریت نسبی برای ریاست شهرداری بمدت دو سال انتخاب و بواسیله فرماندار بوزارت کشور معرفی کند شهردار پس از معرفی به وزارت کشور بلاfaciale شروع بکار خواهد نمود .

تبصره - چنانچه از اعضاء انجمن کسی بعنوان شهردار انتخاب شد و قبول نمود از عضویت انجمن شهر مستغفی شناخته میشود و جانشین او طبق مقررات این قانون تعیین و یا انتخاب میگردد .

تبصره ۲ - شخصی که خارج از انجمن بسم شهردار انتخاب میشود باید واجد شرایط مقرر در ماده ۹ این قانون و در صورتیکه سابقه سه سال سکونت در محل نداشته باشد تشخیص انجمن کافی است

ماده ۵۱ - هرگاه یکی از کارمندان ادارات دولتی از طرف انجمن برای تعییی شهرداری انتخاب شود و خود او راضی باشد اداره متوجه کارمند مکلف است با انتقال او موافق کند .

ماده ۵۲ حکم انتخاب شهردار پس از معرفی فرماندار از طرف وزارت کشور صادر میشود . برای شهردار تهران و شهرداریهای سراسر استان و شهرهاییکه بیش از یکصد و پنجاه هزار نفر جمعیت دارد پیشنهاد وزارت کشور فرمان همایونی صادر خواهد گردید .

تبصره - در موقع رسمی و تشریفاتی شهردار و در غیاب او معاون شهرداری نماینده شهر خواهد بود .

ماده ۵۳ - چنانچه یک یا چند نفر از اعضا انجمن شهر بعملیات شهردار اعتراض و یا ایرادی داشته باشند باید مطلب راکنبا بصورت استیضاح باطل اعلان رئیس انجمن برسانند رئیس آن را در جلسه فوق العاده انجمن قرائت و بشهردار ابلاغ خواهد کرد و شهردار موظف است در جلسه عادی یا فوق العاده انجمن برای جواب استیضاح حضور بهرساند فاصله طرح استیضاح با تشکیل جلسه عادی یا فوق العاده که از طرف رئیس انجمن تعیین خواهد

قولین

شد نباید از ده روز تجاوز نماید انجمن پس از طرح استیضاح و جواب شهردار رأی موافق یا مخالف خواهد داد . در صورتیکه انجمن باکثریت تمام عده حاضر در جلسه رأی مخالف بدهد شهردار از همان تاریخ بلافضله از شغل خود برکنار و از طرف انجمن فوراً برطبق مقررات این قانون اقدام بانتخاب شهردار خواهد شد در فالصله بین صدور رأی عدم اعتماد وعزل شهردار تا انتخاب شهردار جدید معاون شهرداری و درصورت نبودن معاون کارمند مقدم تحت نظر انجمن عهدهدار و مستول اداره امور شهرداری خواهد بود .

ب - معاون شهرداری

ماده ۴۰ - برای شهرداری هائی که بودجه آن اقتضا کند یک معاون ازین کارمندان دولت یا شهرداریها کمتر از امور اداری بصیر باشد به پیشنهاد شهردار و تصویب انجمن مین میشود و اگر بودجه شهرداری تکافو نکند عضوی که از تعاظت مشاغل اداری مقدم باشد سمت معاون شهردار را خواهد داشت .

تبصره - حکم معاون شهرداریها که برای شهردار آن نقاط فرمان همایوی صادر میشود باصفاهان وزیر کشور و در نقاطی که شهردار پحکم و وزارت کشور منصوب میگردد حکم معاونت فرماندار محل صادر میشود

فصل ششم - در وظایف شهرداری

ماده ۴۱ - وظایف شهرداری بشرح ذیل است :

ایجاد خیابانها و باغهای عمومی و مجاری آب و توسعه معابر در حدود قوانین موضوعه

۲ - تطیف و نگاهداری و تسطیع معابر و انهرات عمومی و مجاری آبهای و فاضل آب

و تنقیه قنوات مربوط به شهر و تأمین آب و روشنایی بوسائل ممکنه

تبصره ۱ - مسد معبر عمومی برای کسب یاسکنی یا هر عنوان دیگر منوع است و شهرداریها بوطفت از آن جلو گیری کنند .

تبصره ۲ - وضع مقررات مربوط به تولید و توزیع و فروش نیروی کلیه بر قها

و تعیین نرخ آن در شهرها با شهرداری است .

۳ - مرابت و اهتمام کامل در نصب برگه قیمت پرروی اجنس و اجرای تعصیمات انجمن نسبت بازاری و فراوانی خواربار و مواد مورد احتیاج عمومی و جلو گیری از فروش اجنس فاسد و معدوم نمودن آنها .

۴ - بر اقتدار امور بهداشت ساکنین شهر و تشریک مساعی با مؤسسات وزارت بهداری در آبله کوبی و تلقیح واکسن و غیره برای جلو گیری از امراض ساریه

۵ - جلو گیری از گدائی و واداشتن گدایان بکار و توسعه آموزش عمومی وغیره .

۶ - اجرای تبصره ۱ ماده ۸ قانون تعليمات اجباری و تأسیس مؤسسات بهداشتی

و تعاوی و فرهنگی مانند نوانخانه و بپرسشگاه بیمان و درمانگاه و بیمارستان امراض ساریه و شیرخوارگاه و تیمارستان و کتابخانه و کلاساهای آکابر و کودکستان و باخ کودکان

فوازین

و امثال آن در حدود اعتبارات مصوبه و همچنین کمک باین قبيل مؤسسات و مساعدت مالی بانجمن تربیت یدنی بعیزان صدی سه درآمد مستمر و صولی سالیانه شهرداری و کمک بانجمن های خانه و مدرسه شهرداری در این قبيل موارد با تصویب انجمن شهری تواند از اراضی و ابیه متعلق به خود را با حفظ حق مالکیت مجانی و با شرایط معین بمظلوم ساختمان و استفاده با اختیار مؤسسات مزبور بگذارد.

۷ - حفظ و اداره کردن دارائی منتقل و اقامه دعوى بر اشخاص و دفاع از دعاوی اشخاص علیه شهرداری .

۸ - برآورد و تنظیم بودجه و متمم بودجه و اصلاح بودجه و تفریغ بودجه شهرداری و تنظیم پیشنهاد برنامه ساختمانی و اجرای آن پس از تصویب انجمن شهر یک نسخه از بودجه مصوب برنامه ساختمانی به وسیله فرماندار یا بخشدار بوزارت کشور ارسال میشود .

۹ - انجام معاملات شهرداری اعمماز خرید و فروش اموال منتقل و غیر منتقل و مقاطعه و اجاره و استیجار پس از تصویب انجمن شهر با رعایت صلاح و صرفه و اصول مزايدة و مناقصه طبق قانون محاسبات عمومی .

۱۰ - اهدا و قبول اعانت و هدایا بنام شهر با تصویب انجمن اعانت برداختی شهرداری یا مؤسسات خیریه از طرف وزارت دارائی جزو هزینه قابل قبول اعانه دهنده گان پذیرفته میشود و اعانه دهنده نسبت بملغ اعانه ای که داده است از مالیات بردرآمد معاف میباشد .

۱۱ - نظارت و سراحت در صحت اوزان و مقیاسها .

۱۲ - تهیه آمار مربوط به شهر و موالید و متوفیات

۱۳ - ایجاد غسالخانه و گورستان و تهیه وسائل حمل اموات و مراقبت در انتظام امور آنها .

۱۴ - اتخاذ تدابیر مؤثر و اقدام لازم برای حفظ شهر از خطر سیل و حریق و همچنین رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک و پوشاندن چاهها و چالههای واقع در معابر عمومی و جلوگیری از گذاشتن هر نوع اشیاء در بالکنها و جلو اطاوهای ساختمانهای مجاور معابر عمومی که افتادن آنها موجب خطربرای عابرین است و جلوگیری از نصب ناوданهایی که باعث زحمت با خسارت مردم باشد .

۱۵ - جلوگیری از شیوع امراض ساریه انسانی و حیوانی و اعلام اینگونه بیماریها به وزارت بهداری و دامپزشکی و شهرداریهای مجاور هنگام بروز آنها و دور نگاهداشت بیماران مبتلا با اعراض ساریه و معالجه و دفع حیواناتیکه مبتلا باز این ساریه بوده و یا در شهر بلاصاحب و مضر هستند .

۱۶ - تهیه مقررات صنفی و پیشنهاد آن بانجمن شهر و مراقبت در امور صحی اصناف و پیشهوران .

- ۱۷ - پیشنهاد اصلاح نقشه شهر در صورت لزوم و تعیین قیمت عادله اراضی و البته متعلق با شخصان که مورد احتیاج شهر باشد برطبق قانون توسعه معابر و تأمین محل پرداخت آن و ایجاد و توسعه معابر و خیابانها و میدانها و باغهای عمومی و تهیه اراضی مورد احتیاج برای نوله کشی و فاضل آب اعم از داخل یا خارج شهر و همچنین تهیه اراضی لازم برای ساختمان مخزن و نصب دستگاه تصفیه و آبگیری و متعلقات آنها برطبق قانون توسعه معابر .
- ۱۸ - تهیه و تعیین میدانهای عمومی برای خرید و فروش ارزاق و توقف وسائط نقلیه و غیره
- ۱۹ - تهیه و تدوین آئین نامه برای فراوانی و مرغوبیت و حسن اداره فروش گوشت و نان شهر و اجرای آن پس از تصویب انجمن شهر .
- ۲۰ - جلوگیری از افتتاح و دایر نگاهداشتن دکانها و مراکزی که مواد معتبره میسازند در داخل شهر و همچنین مساعتن از دایر نگاهداشتن کوره‌بازاره و دباغی و نظایر آن در داخل شهر یا نظایر که انجمن شهر مختلف بهداشت و رفاه اهالی تشخیص دهد و همچنین جلوگیری از افتتاح و دایر نگاهداشتن کارخانه‌های که مراحم اهالی شهر باشد در داخل شهر با مجاور آن .
- ۲۱ - احداث بنایها و ساختمانهای مورد نیاز محل از قبل رخشویخانه و مستراح و حمام عمومی و کشتار گاه و میدانها و باع کودکان و ورزشگاه مطابق اصول صحي و فني و اتخاذ تدابیر لازم برای ساختمان خانه‌های ارزان قیمت برای اشخاص بی‌بضاعت‌ساکن شهر .
- ۲۲ - تشریک سماعی با فرهنگ در حفظ اینیه و آثار باستانی شهر و ساختمانهای عمومی و مساجد و غیره .
- ۲۳ - اهتمام در مراعات شرایط بهداشت در کارخانه‌ها و مراقبت در پاکیزگی گرمابه‌ها و نگاهداری اطفال بی‌بضاعت و سوراهی .
- ۲۴ - صدور پروانه برای کلیه ساختمانهایی که در شهر می‌شود .
- ۲۵ - ساختن خیابانها و اسقالت کردن سواره‌های معابر و مطلق کوچه‌های عمومی و انها رجدولهای طرفین از سنگ و اسقالت و امثال آن بهده شهرداری هر محل می‌باشد ولی اسقالت پیاده‌روها در خیابان یا معابری که پیاده‌رو داشته باشد بهده مالکین متازل و مستغلات و اراضی است .
- در صورت امتناع مالکین مجاور پیاده‌روها از اقدام باسفالت کردن سهمی خود شهرداری می‌تواند مستقیماً اقدام نموده هزینه آنرا باشانه دهد رصد از مالکین ممتنع مطالبه و دریافت نماید .
- تبصره - در هر خیابان که شهرداری دست بکار کفاسازی سواره و سیوشود ساختمان پیاده‌وهای آن خیابان طبق دستور شهرداری برای مالکین مجاور و نمایندگان قانونی آنها اجرای است .

فواین

۲۶ - پیشنهاد برقراری یا القاء عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان عوارض اعم از کالای وارداتی و صادراتی کشور و محصولات داخلی و غیره و ارسال یک نسخه از تصویب نامه برای اطلاع وزارت کشور.

تبصره ۱ - بمنظور تشویق صادرات کشورنسبت به کالاهای صادراتی پیشتر از یک درصد قیمت کالا نباید وضع عوارض شود.

تبصره ۲ - کالاهای عبوری از شهرها که برای مقصد معینی حمل میشود از پرداخت هر گونه عوارض پیش‌داری بهای عرض راه متعاف بیایند.

تبصره ۳ - ماده اول قانون مصوبه بهمن ماه ۴۳ راجع به تشویق صادرات و تولید از تاریخ تصویب این قانون طبق تبصره ۱ این بند تصحیح میشود.

تبصره ۴ - آئین نامه های گریز از پرداخت عوارض شهرداری و استکاف از آن با موافقت وزارتین کشور و دادگستری تنظیم و پس از تصویب هیئت وزیران به موقع اجرا گذاشته میشود.

ماده ۵ - شهرداری خارج از حدود مصوب شهر حق تعهد تهیه و توزیع آب و برق و سایر تأسیسات شهرداری را ندارد.

ماده ۶ - اجرای مقررات شهرداری که جنبه عمومی دارد و بتصویب انجمن رسیده پس از اعلام برای کلیه ساکنین شهر لازم الرعایه است و اگر تصمیمی در حدود قوانین و وظایف مریوط با انجمن شهر راجع بشخص یا اشخاص یا مؤسسات معینی اتخاذ شده باشد پس از ابلاغ در صورتیکه آنها به تصمیم مستخلصه تسلیم نباشند میتوانند ابتدا با انجمن شهر و در ثانی با انجمن ولاپتی و در ثانی با انجمن ولاپتی و در صورت نبودن انجمن ولاپتی بوزارت کشور شکایت نمایند و نظر انجمن ولاپتی یا وزارت کشور ابلاغ میشود و چنانچه قبل از انجام تشریفات فوق اقدامی از طرف شهرداری شده باشد و پس از رسیدگی محقق شود که ضرورت تداشته و متضمن خساراتی باشد شهرداری باید خسارات ناشیه از آن اقدام را جبران کند، چنانچه تصمیم وزارت کشور بضرر معتبر یا معتبرین اتخاذ شود متضرر میتواند بدادگاههای عمومی مراجعت نماید.

فصل هفتم - مقررات استخدامی و مالی الف - مقررات استخدامی

ماده ۷ - کارکنان شهرداری باید در درجه اول ازین مأمورین رسمی و قراردادی و دونپایه و جزء دولت که مشغول خدمت در شهرداری هستند انتخاب شوند و چنانچه کارکنان موجود در شهرداری تکافوی احتیاجات دستگاه شهرداری را نماید باید عهده سورد نیاز از بین سایر مستخدمین رسمی و قراردادی و دونپایه و جزء دولت انتخاب شوند، مأمورین تنظیف و آتش نشانی و رانندگان و امثال آن در درجه اول از نهاده موجود در شهرداری انتخاب خواهند شد و در صورت احتیاج شهرداری میتواند پس از تصویب انجمن اقدام با استخدام جدید نماید.

تبصره - شهرداریها رونوشت هر گونه ابلاغ استخدامی کارمندان رسمی و دونپایه و جزء را بهمیله وزارت کشور باداره بازنیستگی ارسال میدارند تا از حقوق کارمندان مزبور که مشمول مقررات قانون استخدام بپیاشد کسور بازنیستگی دریافت و بوسیله دارانی محل بصنوق بازنیستگی فرستاده شود و مدت خدمت اینگونه کارمندان در شهرداریها جزء ایام خدمت رسمی محسوب خواهد شد شهرداری تهران میتواند ابلاغات مزبور را مستقیماً باداره بازنیستگی کشوری ارسال دارد.

ماده ۶۹ - در صورتیکه شهردار ازین مستخدمین رسمی انتخاب شده باشد و کسور بازنیستگی خود را بصنوق تفاعد پیردادز مدت خدمت در شهرداری جزء سابقه خدمت او محسوب خواهد شد همچنین سایر مستخدمین شهرداری که در شهرداری مشغول خدمت هستند در صورتیکه کسور تفاعد خودرا مطابق مقررات قوانین بازنیستگی پیردادرنده مشمول قوانین استخدامی کشوری و همچنین آئین نامه محکمات اداری مستخدمین دولتی خدمتگزاران جزء خواهند بود.

تبصره کارکنان شهرداری که مشمول مقررات استخدام کشوری نیستند از قبیل مأمورین رفت و روبر و آتش نشانی و امثال آنها از مراقب ای ای قانون پیمدهای اجتماعی بهره مند خواهند شد.

ماده ۶۰ - نسبت بشهردارها و اعضاء شهرداری که سابقه خدمت رسمی ندارند در صورتیکه از خدمت شهرداری معاف شوند وزارت کشور در شهرداری هیچگونه تعهدی نخواهند داشت.

ماده ۶۱ - به پرشکان و دندان پزشکان و پژوهشکاران و داروسازان و ماماها و متخصص فنی آتش نشانی که در شهرداری ها خدمت می نمایند میتوان حقوقی تا معادل حقوق و مزایائیکه از بودجه دولت پکارمندان تغییر آنان در همان محل بیشود با پیشنهاد شهرداری و موافقت انجمن شهر پرداخت نمود.

ماده ۶۲ - بمنظور راهنمایی و ایجاد هم آهنگی در امور شهرداریها در سازمان وزارت کشور اداره ای بنام اداره کل امور شهرداریها پیش بینی و تأسیس میشود اداره کل امور شهرداری ها موظف است سازمان فنی خود را تکمیل و همواره مهندسین تحصیل کرده که دارای مدارک علمی در رشته های مختلف فنی و تخصصی باشند در اختیار داشته باشد تا بمنظور بازرگانی شهرداریها و تهییه برنامه اصلاحات شهری و ماختمانی شهرها مورد استفاده قرار گیرند.

چنانچه از طرف شهرداری یا انجمن شهر تقاضای اعزام مأمور فنی شود بازه بینه شهرداری بمحل اعزام میگردد.

ماده ۶۳ - اداره کل امور شهرداریها مجاز است برای ایفا وظایف مندرج در ماده ۶۲ در صورتیکه انتقال مهندسین ذی صلاحیت از سایر وزارتخانه ها و بنگاه های دولتی بیسر نباشد تعداد کافی مهندس تحصیل کرده که دارای مدارک علمی باشند برای اداره مرکزی و شهرداری ها از محل ۲٪ وصولی (مذکور در ماده ۸۲) و با اعتبار منظور در بودجه شهرداری محل بعنوان کارمند قراردادی استخدام کند.

قوانين

ماده ۶۶ - اداره کل امور شهرداریها در مرکز و شهرداریها با تصویب انجمن شهر میتوانند بامسروten فنی پایه دار و قراردادی که ارزش تفصیلات آنها لیسانس یا بالاتر باشد و همچنین بکمک مهندسی که حداقل ده سال سابقه کار فنی در رشته مربوطه داشته باشند بشرط اشتغال پکار فنی در اداره کل امور شهرداریها و یا شهرداری های کشور فوق العاده ویژه حد اکثر تا میزان حقوق آنها پرداخت نمایند بمهندسين و کمک مهندسين مذبور مزاياي ديگري از قبل فوق العاده و اضافه کار و امثال آن داده خواهد شد.

تصبره - فوق العاده بدی آب و هوای اشتغال خارج از مرکز وغیره مطابق آئين نامه مزايا فقط بحقوق تعلق خواهد گرفت.

ب - مقررات مالي

ماده ۶۵ - هر شهرداری دارای بودجه است که پس از تصویب انجمن شهر قابل اجرا میباشد.

ماده ۶۶ - سال مالي شهرداری یکسال شمسی است که از اول فروردین ماه شروع و در آخر اسفندماه خاتمه میباشد.

ماده ۶۷ - شهرداری مکلف است متنهای تا روز آخر دی ماه بودجه سالیانه خود را با انجمن پيشنهاد نماید و انجمن نيز باید قبل از اسفندماه هر سال آن را رسيدگی و تصویب کند و همچنین شهرداری موظف است تقریر بودجه هر سال را تا آخر اردیبهشت ماه سال بعد با انجمن تسلیم و انجمن نيز باید تا آخر خداداد ماه آنرا رسیدگی و تصویب نماید.

تصبره - شهرداری مکلف است نسخهای از بودجه را حد اکثر تا ۱۵ روز بعد از تصویب بوميله فرماندار بوزارت کشور ارسال دارد.

ماده ۶۸ - بودجه هر شهرداری به نسبت ذيل بمصادر معينه خواهد رسيد:

۱ - ۴۰٪ برای هزینه عمران و اصلاحات شهرداری و امور خيريه.

۲ - ۱۰٪ برای امور بهداری موضوع ماده ۸۰ اين قانون.

۳ - ۵٪ برای امور فرهنگي موضوع ماده ۸۰ اين قانون

۴ - ۳٪ برای کمک با مور تربیت بدنی موضوع بند ۶ ماده ۵۰ اين قانون

۵ - ۲۰٪ برای هزینه پرستاني

۶ - ۰۵٪ هزینه سرشماري موضوع ماده ۸۱ اين قانون.

۷ - ۱۹٪ برای هزینه اداري و تنظيف و امثال آن.

۸ - ٪ ۲ ارسالی پرکز برای استخدام مهندس و تکيمل وسائل فني و سایر وظایف مربوطه اداره کل امور شهرداریها موضوع ماده شصت وسه اين قانون.

تصبره هر گونه استخدام بعنوان مهندس و ناظر فنی و سرکار گروحسابدار و مأمور اداري وغیره از محل درصد اختصاصي با مور عمراني متوجه است.

حقوق و هزینه پرستاني هر سال باید بر طبق بودجه عمل شده سال قبل تنظيم شود و اضافات آن از ۰٪ پرداختي سال قبل تجاوز نکند.

قوانين

ماده ۶۹ - شهرداریها مکلفند حقوق متغیرین خدمت و کسانی را که در حین انجام وظیفه در آن شهرداری معلق و بعد تبرئه می‌شوند ضمن اعتبار پرسنلی (موضوع بنده از ماده ۶۸) تأمین و پرداخت نمایند.

ماده ۷۰ - حقوق شهرداران بترتیب ذیل تعیین می‌شود :

۱ - شهر دار تهران بیست هزار ریال ماهیانه .

حقوق شهرداران درجه اول حدآکثر ماهیانه ۵ هزار ریال و درجه دوم ده هزار ریال بیشتر نبوده و سایر درجات کمتر از ۲ هزار ریال نخواهد بود . درجات شهرداریها به نسبت درآمد آنها خواهد بود بترتیب ذیل تعیین می‌شود : شهرداریها که بیش از بیست میلیون ریال عایدی دارند درجه ۱ شهرداریها که بیش از ده میلیون ریال عایدی دارند درجه ۲ و شهرداریها که کمتر از ده میلیون ریال عایدی دارند درجه ۳ مخصوص شده و در اینصورت حقوق این شهردارها بتناسب عایدی و موافقت انجمن شهر تعیین می‌شود .

تبصره ۱ - در هر صورت حقوق شهردار ماهیانه از بیست هزار ریال بیشتر و از

۲ هزار ریال کمتر نخواهد بود .

تبصره ۲ - چنانچه کارمند رسمی پایه دار بسته شهرداری منصوب شود و حقوق رتبه و مزایای قانونی او از مبلغ مندرج در این ماده کمتر باشد میتواند بجای حقوق و مزایای قانونی او را پرداخت نماید .

ماده ۷۱ - شهرداری سکلف است هر شش ماه یکبار منتهی تا پانزدهم ماه بعد صورت جامعی از درآمد و هزینه شهرداری را که تصویب انجمن شهر رسیده برای اطلاع عموم منتشر و سه نسخه از آن را بوزارت کشور ارسال نمایند و همچنین شهردار مکلف است هر ۶ ماه یکدفعه آمار کلیه عملیات انجام شده از تهییل خیابان سازی و ساخته ای عمارت و سایر امور اجتماعی و بهداشتی و امثال آنرا برای اطلاع عموم منتشر نموده نسخه ای از آنرا بوزارت کشور بفرستد .

ماده ۷۲ - در صورتی که برای رسیدگی بحساب شهرداریها لازم شود انجمن شهر یا شهرداری یا قرمانداری یا بخشداری میتواند از وزارت کشور بهزینه شهرداری درخواست اعزام بازرسن یا حسابدار متخصص پنماید .

ماده ۷۳ - کلیه عوارض و درآمده هر شهرداری منحصر آنها بصرف همان شهر خواهد رسید و در نقاطی که بمحض تبصره ۲ ماده ۱ این قانون جمیعاً یکشهرداری تشکیل می‌شود تقسیم هزینه بست درآمد هر یک از محلها می‌باشد .

ماده ۷۴ - شهرداری باید با تصویب انجمن شهر آئین نامه اجرائی وصول عوارض شهرداری و آب بها و بھای برق و امثال آنرا که از اهالی دریافت می نماید تدوین و تنظیم نماید .

تبصره - دفاتر استاد رسمی مکلفند قبل از انجام معاملات قطعی نسبت بعوارض مستغلات و اراضی شهری مقاصداً حساب شهرداری را مطالبه و قبل از ارائه مقاصداً حساب از تنظیم سند خودداری نمایند .

قولاین

ماده ۵۶ - عوارض و درآمد شهرداری بوسیله مأمورین مخصوصی که از طرف شهرداری بنام مأمور وصول تعیین می شوند دریافت خواهد شد و مأمورین وصول باید برطبق مقررات امور مالی تضمین کافی بسپارند.

ماده ۵۷ - شهرداری می تواند به تحسیلداران با تصویب انجمن شهر با توجه بسوابق خدمت و معلومات آنها مبلغی بعنوان فوق العاده ویژه ناهیانه پرداخت تمايزد شرط براينکه جمع حقوق فوق العاده مزبور از ۳ هزار ریال درمه تعاظر ننماید.
تصصره - به مأمورین مزبور بجهوجوچه فوق العاده اضافه کارمزایی دیگری پرداخت نخواهد شد.

ماده ۵۸ - رفع اختلاف بین سودی و شهرداری بکمیسیونی مرکب از نماینده شهرداری و نماینده دادگستری و نماینده انجمن شهر ارجاع میشود و رأی کمیسیون مزبور قطعی است بدھی هائیکه طبق رأی این کمیسیون تشخیص شود طبق مقررات اسناد رسمی قابل وصول میباشد.

در نقاطی که نماینده دادگستری نباشد فرماندار یا بهخشدار قائم مقام او میباشد،
ماده ۵۹ - عوارضی که تأم با مالیاتهای دولتی اختنی شود بوسیله دارائی وصول و همچنین عوارض کارهائیکه باید شرکت ها و مؤسسات پیردازند بترتیبی که شهرداری مقرر میدارد بوسیله همان مؤسسات دریافت میگردد. وکلیه وجوهی که جمع آوری می شود باید در صورت وجود بانک در بانک متصرف نبودن بانک در شهر یادرب محل نزدیک بآن شهرداری با نظارت انجمن در شهرداری متصرف شود.

تصصره ۱ - اداره دارائی موظف است هر روز یکبار صورت درآمد شهرداری را که به بانک یا صندوق شهرداری تودیع کرده به شهرداری ارسال دارد.

تصصره ۲ - وجوهی که بنام سپرده یا مالانت بشهرداری داده می شود باید در حساب مخصوصی نگهداری شود و شهرداری بهجی عنوان حق ندارد در وجود سپرده و یا امانت دخل و تصرفی نماید.

ماده ۵۹ - کلیه پرداخت های شهرداری در حدود بودجه مصوب با اسناد مثبت و رعایت مقررات در مورد مناقصه و مزايدة بعمل خواهد آمد این اسناد با مضای رئیس حسابداری و شهردار که ذیحساب است و یکی از اعضای انجمن که برای نظارت در مخارج از طرف انجمن تعیین می شود رسیده باشد.

شهردار موظف است متنهای تا پانزدهم هر ماه حساب درآمد و هزینه ماه قبل شهرداری را با انجمن شهر تسلیم کند.

در نقاطی که تاکنون شهرداری تشکیل نشده و برطبق مقررات این قانون باید تشکیل شود هزینه انتخابات انجمن شهر از صندوق مرکزی اداره کل امور شهرداریها بطور وام پرداخت و پس از تشکیل شهرداری وام مزبور جزء دیون در بودجه شهرداری منقول و مسترد خواهد شد.

تصصره - اعتبارات مصوب برای بنگاههای خیریه زیر نظر هیئت مدیره هر بنگاه

قوایین

بمصرف خواهد بود و هیئت مدیره طبق مقررات بازار گانی پانظارت انجمن وظایف محوله را انجام خواهد داد.

ماده ۸۰ - شهرداریها مکلفند دو صد از کلیه درآمد مستمر وصولی سالیانه خود را برای کمک بامور بهداری و دو صد از کلیه درآمد مستمر وصولی سالیانه خود را برای کمک بامور فرهنگی شهر (موضوع تبصره ۴ ماده ۸ قانون تعليمات اجرای اختصاص داده و برنامه عمل را طبق تشخیص و تصویب انجمن شهر و با استفاده از راهنمائی های فنی ادارات بهداری و فرهنگ محل به موقع اجرا کذارند.

تبصره ۱ - انجمن شهر بتواند تمام عواید مذکور را با قسمتی از آن را طبق برنامه مخصوص بوسیله ادارات بهداری و فرهنگ محل بمقابل برساند.

تبصره ۲ - انجمن هر شهر نسبت بامور فرهنگی و بهداری محل نظارت خواهد داشت و در حدود مقررات چنانچه تقاضی مشاهده کردند درفع آنها کوشش خواهد نمود و نظریات خود را درباره جریان این امور بوزارت خانه های بهداری و فرهنگ ارسال خواهد داشت و وزارت خانه های مذکور مکلفند که آن پیشنهاد ها را مورد توجه قرارداده و نسبت ماده ۸۱ - شهرداریها مکلفند نیم درصد از عواید جاری و مستمر سالیانه خود را برای انجام امور سرشماری شهر اختصاص دهند.

ماده ۸۲ اشهرداریها یکه درآمد سالیانه آنها از پانصد هزار ریال متتجاوز باشد موظفند برای تاسیں اعتبار مربوط بوظایف فنی اداره کل امور شهرداریها مذکور در ماده ۶۳ و همچنین سایر وظایف آن اداره صدی دو درآمد و مستمر جاری خود را در آخر هر ماه باداره کل امور شهرداریها پیردازند و اگر شهرداریها نسبت به پرداخت صدی دو درآمد تعلل یا تأخیر نمودند وزارت کشور بتواند از محل عوارض توأم بالایات یا سایر منابعیکه بوسیله ادارات وابسته بوزارت دارای وصول و ایصال می شود استینای حق نموده و ادارات مذکور ملزم باجرای دستور وزارت کشور میباشند.

تبصره - از محل صدی دو شهرداریها پیچ عنوان پاداش با عضای وزارت کشور و دیگران نمی توان پرداخت.

ماده ۸۳ - اداره کل امور شهرداریها مکلف است برای اداره نمودن امور مالی و حسابداری شهرداریها از بین کارمندان شاغل با منتظر خدمت وزارت کشور یا سایر وزارت خانه ها و یا شهرداریها با شخصی که استعداد این کاررا داشته باشد تعليمات لازمه علی و عملی بدهد که عند لزوم شهرداریها که بحسابدار نیازمند باشد اعزام شوند شهرداریها نیز مکلفند برای اداره امور مالی و حسابداری خود در صورت احتیاج در درجه اول از وجود این اشخاص استفاده نمایند.

ماده ۸۴ - مؤسسات وابسته بشهرداری از قبل لوله کشی آب، برق، اتوبوس رانی که دارای شخصیت حقوقی بشوند بتوانند با اصول بازار گانی اداره شوند اساسنامه این قبیل مؤسسات باید بتصویب انجمن شهر موافقت و زارت کشور برسد.

ماده ۸۵ - شهرداری بتواند برای تخریب یا اصلاح سقف بازارها و دلان های

قولاين

عمومي و خصوصي و ساختمانهاي که ب�ل صحت عمومي تشخيص ميدهد پس از موافقت انجمن شهر و جلب نظر اداره بهداری هر محل بر وفق تبصره دوم از ماده يازدهم قانون توسعه معابر اقدام کند.

فصل هشتم - مقررات جزاين

ماده ۸۶ - هر يك كار اعضاه انجمن نظارت انتخابات انجمن شهر اعم از مرکزي و شعب و متصديان صندوق بهر نحوی از انهاء درامر انتخابات مرتکب جعل و تزوير يا نقلب شوند بروطبق مقررات قانون مجازات عمومي بورد تعقيب قرار خواهند گرفت شركاء و معاونین جرم نيز مشمول مقررات اين قانون خواهند بود.

ماده ۸۷ - هر يك از اعضاه انجمن نظارت اعم از مرکزي و شعب که بدون علت موجه باعث تعطيل يا تعويق جريان انتخابات بشوندو يا صور تمجلس نتيجه انتخابات را در قلمرو خود بهر نحوی که بوده باشد فراهم کرده باشند در مراجع قضائي مورد تعقيب واقع و به شش ماه تasse سال حبس تأدبي و به پنج هزار ريال تا پنجاه هزار ريال جزايان تقاضي محکوم ميشوند.

ماده ۸۸ - انتخاباتيکه مبنی بر تعطیع با تهدید (جانی مالی - شوفی) باشد از درجه اعتبار ساقط است تهدید يا تعطیع کشته اگر از مأمورین دولتی يا از اعضاه انجمن اعم از مرکزي يا شعب يا داوطلبان نمایندگی باشد به ششماه تا سال حبس تأدبي و بتائدي يك هزار تا پنجاه هزار ريال جريمه تقاضي محکوم خواهد شد هر گاه تهدید يا تعطیع کشته غير از اشخاص مذکور باشد بحسب تأدبي از سه ماه تا يک سال و جزايان تقاضي از پانصد ريال محکوم ميشود. کسانیکه آراء انتخابيه را خريد و فروش نمایند اگر از مأمورین دولتی يا از مرکزي يا شعب يا از داوطلبان نمایندگی باشند طبق قسمت اول اين ماده و اگر غير از اشخاص مذکور باشند بمعجازات قسمت اخير اين ماده محکوم ميشوند و در هر صورت تعطیع شوند گان نيز شري يك جرم محسوبند.

ماده ۸۹ - هر کيس با شناسنامه ايکه متعلق باو نباشد و يا با شناسنامه مجمل رأى بدده و يا از شناسنامه خود بيش از يك نسخه داشته باشدو باستناد آن بيش از يك دفعه رأى بدده به حبس تأدبي از يكماءه تا ششماه و بجزاي تقاضي از پانصد ريال تا پنجاه هزار ريال محکوم خواهد شد مجازات فوق درباره هر کيس که بنحوی از انهاء در يک دوره انتخابيه بيش از يک مرتبه رأى بدده اجرا ميشود.

تبصره - در موارد مذکور در فوق انجمن نظارت مرکزي و شعب باید صورت مجلس تهیه نموده و فوراً نزد مقامات صالحه يفرستند.

ماده ۹۰ - کسانیکه بموجب مقررات اين قانون محکومیت قطعی پیدا کشند از حق انتخاب کردن و انتخاب شدن در دو دوره محروم خواهند شد.

ماده ۹۱ - هر گاه اصلاح ماده ۱۹ اصلاحی قانون کيفر عمومي شوند مانند کارمندان دولت درباره آنها عمل خواهد شد. در صورتیکه عضو انجمن بار تکاب اعمال زير متهم

قوالین

گردد و مورد تعقیب دادسرا قرار گیرد پس از صدور کیفرخواست دادستان از عضویت انجمن معلق و در صورت ثبوت جرم علاوه بر مجازاتیکه در قوانین برای اینگونه اعمال مقرر است بر تک برای دو دوره از حق عضویت انجمن نیز محروم میگردد.

۱ - درمورد تبانی با مقاطعه کاران و اشخاص طرف معامله با شهرداری اعم از اینکه تبانی مستقیم باشد یا غیر مستقیم.

۲ - در مورد اعمال اغراض شخصی در کارهای شهرداری که بالنتیجه باعث اختلاف امور و موجب زیان شهر و شهردار شود.

تبصره - رسیدگی در دو مورد اخیر دادگاهها خارج از نوبت و غوری بعمل خواهد آمد.

ماده ۹۲ - نوشتن هر نوع مطلبی یا الصاق هونوشهای بروی دیوارهای شهر که مخالف مقررات انجمن شهر باشد متنوع است مگر در محله‌ای که شهرداری برای نصب و الصاق اعلانات معین میکند و در این محلها فقط باید به نصب الصاق آگهی آنکه کرد و نوشتن روی آن نیز متنوع است مختلف علاوه بر تأیید خسارت مالکین پرداخت پانصد تا یکهزار ریال جریمه محکوم خواهد شد.

فصل نهم - خاتمه

ماده ۹۳ - از تاریخ تصویب این قانون لایحه شهرداری مصوب یازدهم آبانماه ۱۳۲۱ ولایحه ستم آن و همچنین کلیه قوانینی که با این قانون مغایرت دارد ملغی است.

ماده ۹۴ - از تاریخ ابلاغ این قانون بدولت انجمنهایی که موجب قوانین قبلی تشکیل شده منتعل شناخته میشود وزارت کشور مکلف است مراتب را بایجنون ها ابلاغ و برطبق ماده ۳، این قانون برای شروع انتخابات و تشکیل انجمن جدید اقدام نمایند.

ماده ۹۵ - وزارتین کشور و دادگستری مأمور این قانون میباشد.

چون موجب قانون تمدیدشدت قانون‌الغا کلیه ولایح مصوب آقای دکتر بمصدق ناشیه از اختیارات ولایحی که ظرف مدت معینه در قانون تقدیم و تصویب کمیسیونهای مشترک بررسد تا تصریب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود بنابر این لایحه قانونی راجع به شهرداریها که در تاریخ یازدهم تیر ماه یکهزار و ۶۰۰ میصد و می و چهار تصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده موقعتاً قابل اجرا میباشد.

رئیس مجلس سنای - سیدحسن تقی‌زاده رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

اصل قانون در دفتر نخست وزیر - نخست وزیر

۲۴/۶/۲۰

شماره ۸۸۴۸/۴۴۲

وزارت فرهنگ

فرمان همایونی دائز پاجرا ای قانون اجازه استخدام معلمین خارجی دانشکده‌های شهرستان‌ها و قانون مذبور که پس از تصویب مجلس سنای درجلسه روز پنجشنبه ۲۲-۴-۳۴ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده است ذیلاً ابلاغ میگردد:

قوانين

با تأییدات خداوند متعال ما

پهلوی شاهنشاه ایران محل صحة مبارک ملوكانه

نظر باصل بیست و هفتم ستم قانون اساسی مقرر میداریم

ماده اول - قانون مربوط باجازه استخدام معلمین خارجی دانشکده های شهرستان ها که تصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموضع اجرا گذاشته شود.

ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند. بتاریخ بیست و هشتم

تیرماه ۱۳۴

قانون مربوط باجازه استخدام معلمین خارجی دانشکده های شهرستانها

نقل از شماره ۳۰۷۲ - ۴/۶/۲۴

ماده واحده - توائین اجازه استخدام معلمین خارجی دانشکده های شهرستان ها مصوب ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۲۸ و پنجم تیرماه ۱۳۲۰ تاول مرداد ماه ۱۳۲۸ تمدید میگردد و بوزارت فرهنگ اجازه داده میشود برای تدریس در دانشکده های شهرستانها که فعلاً دایر است و یابعداً تأسیس خواهد شد بیست نفر استاد متخصص که صلاحیت آنان از هرجهت محرز باشد از کشورهای اتریش - آلمان - فرانسه - سویس - بلژیک - آمریکا و انگلیس استخدام نماید.

تبصره ۱ - حقوق معلمین خارجی کلیه دانشکده های شهرستانها باید از ماهی سی هزار ریال که نصف آن باز قابل پرداخت است تعاظر نماید و بعلاوه مستکن است بهریک از معلمین مبلغی که در ماه ازده هزار ریال تعاظر نخواهد نمود بعنوان کرایه خانه تأثیه شود. هزینه سفر هریک از معلمین وزن و فرزندان او از طرف وزارت فرهنگ پرداخت میشود.

تبصره ۲ - وزارت فرهنگ مجاز است معلمین خارجی دانشکده های شهرستانها را در مقابل حوادث و امراض ناشیه از اشتغال تدریس بیمه نماید و حق بیمه را از اعتبارات دانشکده های شهرستانها پرداخت کند.

تبصره ۳ - وزارت فرهنگ میتواند قرار مخصوصی با دانشگاهها و با انجمن ها و بنگاههای علمی و فرهنگی و بهداشتی کشورهای فوق بامؤسسات بین المللی برای تأمین دروس مورد احتیاج دانشکده های شهرستانها منعقد نماید. دراینصورت وزارت فرهنگ مجاز است به استادانی که از طرف دانشگاهها یا مؤسسات فوق مأمور تدریس میشوند علاوه بر هزینه رفت و آمد در مدت تدریس حق الزحمه که حد اکثر بمیزان مقرر

قوایین

دربیصره ۱ خواهد بود پرداخت نمایند در صورتیکه قرار مزبور با دانشگاه تهران منعقد گردد باستادانی که از طرف دانشگاه طهران مأموریت حاصل مینمایند علاوه بر هزینه سافرت فوق العاده‌ای در مدت اشتغال پدریس پستان داده می‌شود فوق العاده مزبور تأمیز این خواهد بود که با حقوق و مزایای دریافتی از دانشگاه تهران جمعاً از می‌هزار ریال تجاوز ننماید.

تبصره ۴ - دانشیاران آموزشگاه‌های بهداری شهرستانها می‌توانند با همان رتبه دانشیاری که دارند بدانشکده‌های پزشکی شهرستانها منتقل شده و همان دروسی را که پنهانه دارند تدریس نمایند همچنین وزارت فرهنگ می‌تواند تا مدت یکسال از تصویب این قانون از میان اطباء متخصص ایرانی مقیم داخله یا خارجه که لائق مدت پنجسال در رشته‌های تخصصی مورد احتیاج دریمارستانها و مؤسسات علمی مهم خارجی کارکرده باشند عده‌ای را برای تدریس در دانشکده‌های پزشکی شهرستانها استخدام نماید وزارت فرهنگ برای این اشخاص با توجه به مقام علمی و تخصصی آنان با تصویب شورای دانشکده پزشکی تهران و شورای دانشگاه تهران رتبه دانشیاری که حد اکثر آن از پایه شش تجاوز نخواهد نمود تعین می‌نماید دانشیاران و استادان دانشکده‌های شهرستانها علاوه بر حقوق ثابت و مزایای قانونی معادل حقوق و کمک رتبه‌های خود را بعنوان فوق العاده مخصوص دریافت خواهند نمود.

تبصره ۵ - تا زمانی که دانشکده‌های شهرستانها بعده کافی استاد ندارد وزارت فرهنگ می‌تواند از کارمندان دولت یا پایازنشستگان یا شخصان دیگری از اتباع داخله و یا اتباع کشورهای مذکور در ماده فوق که واحد صلاحیت لازم باشند برای تدریس بعضی دروس بطور بوقت مجازاً یا در مقابل پرداخت حق التدریس طبق آئین نامه‌ای که بصویب هیئت وزیران میرسد استفاده نماید. نسبت بملعین وقت فعلی و یا ملعین که در گذشته بطور موقت در دانشکده‌های شهرستانها تدریس نموده‌اند طبق همین تبصره اقدام بشود.

تبصره ۶ دانشگاه تهران مجاز است اضافه از تعداد فوق که برای شهرستان‌ها استخدام می‌شود از استادان عالی‌مقام و مشهور کشورهای اروپا و امریکا برای تدریس در دانشگاه تهران نیز استخدام نماید حد آنچه حقوقی که پستان داده می‌شود درمه پنجاه هزار ریال می‌باشد که نصف آن پارز پرداخت می‌شود.

تبصره ۷ - از اول سال تحصیلی ۱۳۲۵-۱۳۲۶ دانشکده‌های دندان پزشکی و داروسازی تهران از دانشکده پزشکی مستزع و هریک بصورت واحد مستقلی پارعایت مقررات دانشکده پزشکی انجام وظیفه خواهند نمود.

تبصره ۸ - از آغاز سال تحصیلی ۱۳۲۴-۱۳۲۵ دانشسرای عالی باید از دانشکده‌های علوم و ادبیات مجاز و بصورت واحد مستقل در آید دانشگاه مجاز است به استادان دانشکده‌ها که علاوه بر دروس اصلی ساعتی را در دانشسرای عالی تدریس می‌نمایند مطابق آئین نامه‌ای که بصویب شورای دانشگاه خواهد رسید حق التدریس بپردازد.

نوالین

این قانون که مشتمل بر ماده واحده و هشت تبصره است در جلسه پنج شنبه بیست و دوم تیرماه یکهزار و سیصد و سی و چهار به تصویب مجلس شورای ملی رسید.
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت
اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است .   نخست وزیر

***

۲۴/۵/۳۰

شماره ۱۰۲۰۲/۴۷۲

وزارت دارائی . وزارت امور خارجه . وزارت کشور . وزارت اقتصاد ملی
پیرو نامه شماره ۲۴۸/ک/۱۵-۶۷۲۴/۴/۱ لزوماً اشعار میدارد؛ چون بموجب
نامه شماره ۷۶۴/ق - ۳۴/۰/۱ اداره قوانین مجلس شورای ملی که به نخست وزیری
اعشار شده است در ماده دوم قانون راجع باکشاف و بهره برداری از منابع طبیعی فلات قاره
ایران تبصره‌ای اختفای شده بود. که در موقع تنظیم قانون اشتباها تصریح می‌بور حذف گردیده است
لذا مجدداً متن صحیح قانون مذبور بشرف عرض پیشگاه مبارک ملوکانه رسیده و اینک
فرمان همایونی داثر باجرای قانون اکشاف و بهره برداری از منابع طبیعی فلات قاره ایران
ذیلاً ابلاغ میگردد.

با تأییدات خداوند مقually ما

پهلوی شاهنشاه ایران

نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم
ماده اول - قانون راجع باکشاف و بهره برداری از منابع طبیعی فلات قاره ایران
که به تصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است بموقع اجرا
گذاشته شود.
ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند. بتاریخ بازدهم مرداد
ماه ۱۳۴

قانون راجع باکشاف و بهره برداری از منابع طبیعی (فلات قاره ایران)

نقل از شماره ۴۶۴ - ۲۰۷۲ روزنامه رسمی

ماده اول - کلمه فلات قاره مستعمل در این قانون همان معنی را دارد است که
از کلمات مصطلح Continental - Shelf - کنتیننتال شلف (بزبان انگلیسی) یا پلاتو
کنتیننتال Plateau - Continental (بزبان فرانسه) مستفاد میگردد:
ماده دوم - مناطق و همچنین منابع طبیعی کف دریا و زیرکف دریا و زیرکف
دریا تا حدود فلات قاره سواحل ایران و سواحل جزایر ایران در خلیج فارس و بحر
عمان متعلق بدولت ایران و تحت حاکمیت دولت ایران بوده و میباشد.

قوانين

تبصره - در موعد پس از خزر مبنای عمل طبق اصول حقوق بین‌المللی مربوط

بدریاهای بسته بوده و میباشد.

ماده سوم) - در صورتیکه فلات قاره متدرج در ماده قبل تا سواحل کشور دیگری بسط داشته باشد کشور همچو این دیگری مشترک باشد در صورت برخورد اختلاف نسبت بعد از فلات قاره ایران اختلاف مزبور براسان انصاف حل خواهد شد و دولت برای حل این قبیل اختلافات احتمالی از طریق سیاسی اقدامات لازمه را خواهد نمود.

ماده چهارم) - این قانون در مقرات متدرج در قانون ۲۴ تیرماه ۱۳۱۳ به تعیین حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت دولت در دریاهای تغیری نداده و قانون مزبور بقوت خود باقی است.

ماده پنجم - این قانون در وضع آبهای روی فلات قاره از لحاظ حق کشیرانی آزاد و کابل زیر دریا تغیری نخواهد داد و دولت مبتواند مؤسسات لازم را بنظر آشناش و بهره‌برداری از نتایج طبیعی روی فلات قاره ایجاد نموده و هرگونه اقدامی را که برای تأمین امنیت مؤسسات مزبور لازم باشد بعمل آورد.

ابن قانون که مشتمل بر پنج ماده و پیک تبصره است در جلسه یکشنبه یست و هشتم خرداد ماه یکهزار و سیصد و سی و چهار بصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است. نخست وزیر

۱۳۳۶ - ۵ - ۲۰

شماره ۳۴۱ - ۸۸۹۸

وزارت دارائی - وزارت بهداشتی - وزارت دادگستری

قانون استخدام پرستاران فارغ التخصصی آموزشگاههای پرستاری که بموجب تمدید مدت قانون الفاء کلیه لوابح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات که بصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده و تا تصویب نهانی مجلسین موقتاً قابل اجراء میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد :

قانون استخدام پرستاران

نقل از شماره ۳۰۷۲ - ۴۶۷۶ - ۲۲

ماده ۱ - فارغ التخصصی های آموزشگاههای پرستاری که لائق با داشتن گواهینامه پنجساله متوسطه وارد آموزشگاه شده یا بشوند و دوره تحصیل آموزشگا، سه ساله را میکرده باشند بعنوان پرستار یکم یا پایه پنج بزشکیاری استخدام میشوند و در صورتیکه لائق با داشتن گواهینامه سه ساله متوسطه وارد آموزشگاه شده یا بشوند و دوره تحصیلی آموزشگا، سه ساله را می نموده باشند بعنوان پرستار دوم یا پایه چهار بزشکیاری استخدام خواهند شد.

تبصره یک (۱) مشمولین این ماده که روزی دو ساعت و اضافه برساعات مقرر

فوابین

خدمت مینمایند در مقابل یکچهارم حقوق و کمک قانونی آنها بعنوان فوق العاده برداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - چنانچه مشمولین این ماده در طی سنت خدمت موافق آئین نامه مخصوصی که تصویب وزارت بهداری و دانشکده پزشکی تواناً میرسد به عنوان نظامت فنی بیمارستان با نظامت فنی بخش یا تصدی اطاق عمل یا پرستاری یکی از قسمتهای تخصصی نائل شوند و با خدمات پرستاری شبانه انجام دهند از یکچهارم تا یکتیم حقوق بعنوان فوق العاده فنی برحسب اهمیت شغل مرجوع باشند برداخت خواهد شد.

ماده ۲ - فارغ التحصیل های آموزشگاه های پرستاری (پزشکیاری سابق) که شرط ورود آنها به آموزشگاه ها لائق داشتن گواهینامه دوره اول متوجه است در صورتیکه دوره تحصیلی آنها دو سال باشد با رتبه ۳ پزشکیاری و در صورتیکه دوره تحصیلی آنها یکسال باشد با رتبه ۲ پزشکیاری بعنوان پرستار سوم استخدام میشوند.

تبصره ۱ - مدت توقف ۴ دسته پرستاران مذکور در ماده اول و دوم اینقانون تا پایه شش دو سال و از پایه ششم تا نهم ۳ سال خواهد بود در مقری پایه هفت پزشکیاری بیلا عبارتست از مقری پایه مادون باضافه یکششم بدون کسر

تبصره ۲ - کسانیکه تا کنون دارای رتبه پزشکیاری شده اند در صورت داشتن گواهینامه دوره اول متوجه بیواند تا پایه ۹ پزشکیاری ارتقاء یابند و مدت توقف آنان در هر یک از پایه های پزشکیاری ۳ سال خواهد بود.

ماده - کمک پرستاران و مأمورین فنی و بهداشتی و درمانی که دارای گواهینامه شش ساله ابتدائی باشند و لائق ۴ سال سابقه خدمت فنی داشته باشند با گذراندن یک دوره تکمیل که از طرف وزارت بهداری سالی یکمرتبه مرتبآ تأسیس میشود و مدت تحصیلی آن کمتر از ششماه باشد بعنوان مأمور فنی پایه یک پزشکیاری نائل میشوند و در صورتیکه حقوق و کمک دریافتی آنان از حقوق و کمک پایه یک پزشکیاری تعاظر نماید تقاضا را کما کان دریافت خواهد داشت تا پذیریج در نتیجه ترقی پایان میزان حقوق پرسد صمنا مادام که با خذ گواهینامه دوره اول متوجه نائل نشوند ترقی آنان پایه شش پزشکیاری محدود خواهد بود.

تبصره - اشخاصیکه با تصدیق شش ابتدائی وارد آموزشگاه های پرستاری با بهیاری یا بهسازی (سالم سازی) شده اند در صورتیکه دوره تحصیلی آنها یکسال باشد با پایه یک پزشکیاری و در صورتیکه دوره تحصیلی آنها دو سال باشد بعنوان مأمورین فنی با پایه دو پزشکیاری استخدام خواهند شد.

ماده ۴ - پایه پزشکیاری کسانیکه لائق ده سال سابقه خدمت اداری دارند و قادر سدارک علمی در فنون پزشگی باشند پیششرط داشتن تصدیق دوره اول متوجه مطابق آخرین حقوق پایه پزشکیاری آن دارنده پیشنهاد اداره مربوطه و تصویب وزیر بهداری یا رئیس دانشگاه در قسمت مربوط قابل تبدیل پایه اداری خواهد بود.

ماده ۵ - پرستار یکم هائی که دوره تکمیلی از قبیل مامائی - خدمات بهداشتی

قوانين

خدمات اجتماعی را در ایران و یا در خارجہ طی نموده و باخذ گواهینامه که مربوط که مورد تصدیق شورای عالی فرهنگ باشد نائل شده انداز مزایای مالی حق لیسانس استفاده خواهد کرد .

ماده ۶ - قوانین و مقرراتی که مخالف این قانون باشد ملغی و وزارت بهداری و فرهنگ و دارائی مأمور اجرای این قانون میباشند .

چون بمحض قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوایحی که طرف مدت معینه در قانون تقدیم و تصویب کمیسیونهای مشترک پرسد تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود . بنابراین لایحه قانونی راجع باستفاده هرستاران که پتصویب کمیسیونهای مشترک مجلس رسیده مؤقتاً قابل اجرا میباشد رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت . رئیس مجلس سنای سید حسن تقی زاده اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است .

از طرف نخست وزیر

شماره ۱۰۱۰۴۴۳۴ - ۲۹ - ۵ - ۲۴

وزارت دارائی - وزارت دادگستری و سایر وزارت خانها
قانون معافیت ادارت دولتی از پرداخت حق ثبت و نیم عشر اجرائی که بمحض قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ ۳۴ - ۵ - ۰۱ پتصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده و تا تصویب نهائی مجلسین مؤقتاً قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد .

قانون معافیت ادارات دولتی از پرداخت حق ثبت و نیم عشر اجرائی

نقل از شماره ۳۰۷۲ - ۴ - ۶ - ۳۴ روزنامه رسمی

ماده اول - ادارات دولتی از پرداخت هر گونه حق ثبت با استمران و جنگل ها و اراضی خالصه و موات و هر گونه اموال غیر منقول که از طرف دولت تقاضای ثبت میشود معاف میباشد دولت موظف است هزینه مقدماتی ثبت اینگونه املاک را بمیزان مخارج واقعی پردازد .

ماده دوم - در کلیه مواردی که بر طبق مقررات موجود پرداخت نیم عشر معاف خواهد بود .

ماده سوم - وزارت دارائی وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون میباشند .

چون بمحض قانون تمدید مدت الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوایحی که طرف مدت معینه در قانون تقدیم و تصویب کمیسیونهای مشترک پرسد تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود . بنابراین لایحه قانونی

قوانين

راجع بمعایبت ادارات دولتی از برداخت حق الثبت و نیم عشر اجرائی که در تاریخ ۱۰-۰۵-۲۴-۰۰ تصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده موقتاً قابل اجرا بیشند.

رئیس مجلس شورای اسلامی

رضا حکمت

مهد حسن تقی زاده

اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است

از طرف نخست وزیر

۲۴-۰۵-۲۹

شماره ۴۳۲ ر ۱۰۰۹۶

***

وزارت راه

لایحه قانونی راجع بسازمان اداره کل راه شوسه که بموجب قانون تمدید مدت

قانون اقامه کلیه لواح مصوب آفای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ ۲۴-۰۵-۲۴ تصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده و تا تصویب کمیسیونهای مجلسین موقتاً قابل اجرا

بیشند ذیلاً ابلاغ میگردد:

قانون سازمان ادارات فنی وزارت راه

تقلیل از شماره ۴۳۲ ر ۱۰۰۹۶ روزنامه رسمی

فصل اول - اداره کل ساختمان

ماده اول - اداره کل ساختمان عهدهدار ساختمان شاهراههای کشور راه آهن ها و بنادر و فرودگاههای کشوری و سایر ساختمانهای مهمی که انجام آن بهمه وزارت راه محول شود خواهد بود اداره کل ساختمان دارای یک مدیر کل و یک معاون فنی و یک معاون اداری خواهد بود مدیر کل ساختمان از بین مهندسین معبری که دارای تحصیلات عالیه مهندسی ساختمان بوده و اقلام ۱۵ سال سابقه خدمت در امور ساختمان و راهسازی داشته باشد انتخاب و بموجب حکم وزیر راه برای مدت سه سال منصوب میشوند.

ماده دوم - اداره کل ساختمان در مرکز دارای ادارات زیرخواهد بود:

۱ - اداره فنی برای تهیه طرحها و نقشه ها و محاسبات فنی مربوط به کارهای راهسازی - پل سازی ساختمان راه آهن - ساختمان بنادر و فرودگاههای کشوری و سایر ساختمانهای مهم.

۲ - اداره ساختمان راه آهن برای اجرای عملیات ساختمان راه آهن

۳ - اداره راهسازی برای اجرای عملیات ساختمان شاهراهها

۴ - اداره ساختمان بنادر و فرودگاه (بنادر هوایی و دریائی) برای اجرای عملیات ساختمانی فرودگاهها و بنادر

۵ - امور اداری شامل حسابداری - قراردادها - دفتر - کارگزینی

فصل دوم - اداره کل راه

ماده سوم - اداره کل راه عهده دار نگاهداری کلیه راههای کشوری ساختمان راههای

استانی و فرعی خواهد بود.

فراهم

اداره کل راه دارای یک رئیس و یک معاون اداری و یک معاون فنی و یک معاون راهداری خواهد بود.

رئیس کل راه ازین مهندسین مجروب ساختمان که دارای تعمیلات عالیه مهندسی بوده و اقلام ۱ سال سابقه خدمت در امور ساختمان و راهسازی داشته باشد انتخاب و بموجب حکم وزیر راه منصوب خواهد شد.

ماهه چهارم - اداره کل راه در مرکز دارای ادارات زیر خواهد بود

۱ - اداره فنی برای تهیه طرحها و نقشه ها و محاسبات فنی مربوط به کارهای راهسازی استانی و رسیدگی فنی بصورت کارکردها و نقشه برداری راه های استانی و فرعی

۲ - اداره راهسازی مأمور ساختمان راه های استانی و فرعی

۳ - اداره راهداری مأمور نگهداری راهها

۴ - امور اداری شامل حسابداری - قراردادها - دفتر کارگزینی - امور حقوقی.

ماهه پنجم - اداره راه استانها

ادارات راه مرآکز استانها تحت نظر اداره کل راه و به شهای راه مرآکز شهرستانها (بر حسب ضرورت) تحت نظر ادارات راه استانی انجام وظیفه خواهد نمود رؤسای ادارات راه استانها ازین مهندسین مجروب که دارای تعمیلات عالیه مهندسی ساختمان بوده و اقلام پنج سال سابقه خدمت در امور ساختمانی و راهسازی داشته باشند پیشنهاد اداره کل راه و تصویب وزیر راه منصوب می شوند

فصل سوم - اداره کل نظارت فنی

ماهه ششم - اداره کل نظارت فنی عهده دار مطالعه و نقشه برداری و رسیدگی و تصویب نقشه ها و استاد و مدارک فنی و صورت کارکردهای قطعی و نظارت در تحویل های موقت و قطعی کارهای ساختمانی و اداره امور آزمایشگاه خواهد بود.

رئیس اداره کل نظارت فنی ازین مهندسین ساختمان مجروب که دارای تعمیلات عالیه مهندسی ساختمان بوده و اقلام ۱ سال سابقه خدمت در کارهای ساختمانی و راهسازی داشته باشد انتخاب و پیشنهاد وزیر راه و تصویب هیئت دولت برای مدت سه سال منصوب می شود

اداره کل نظارت فنی دارای یک معاون فنی و یک معاون اداری خواهد بود

۱ - اداره مطالعات و نقشه برداری و آزمایشگاه

۲ - اداره رسیدگی بطرحها و نقشه ها و محاسبات فنی و صورت کارکردهای قطعی ساختمانها.

۳ - امور اداری شامل دفتر امور حقوقی

ماهه هشتم - آئین نامه های لازم جهت اجرای این قانون از طرف وزارت راه تهیه

و پس از تصویب هیئت وزیران اجرا خواهد شد.

فواز

چون بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوایحی که ظرف مدت معینه در قانون تقدیم و تصویب کمیسیونهای مشترک بررسد تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجراء شواهد بود. بنابراین لایحه قانونی راجع به سازمان ادارات فنی وزارت راه که در تاریخ ۳-۵-۴۳ تصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده موقتاً قابل اجراء میباشد.

از طرف نخست وزیر

شماره ۹۳۰۶/۲۰۶

۷۸/۰/۲۰

وزارت دارائی، بانک ملی ایران، بانک رهنی و سایر بانکها
لایحه قانونی راجع به بانکداری که بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه
لوایح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ ۵/۴/۳۶ تصویب کمیسیون
های مشترک مجلسین رسیده تا تصویب نهائی مجلسین موقتاً قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ
و ضمناً اشعار میدارد که مواد کیفری قانون مزبور که بکمیسیون مشترک دادگستری ارجاع
گردیده است و پس از تصویب بعنوان مستم ارسال خواهد شد.

قانون بانکداری

فقل از شماره ۳۰۷۲ - ۶/۴/۳۴ : روزنامه سیم

فصل اول - تأسیس یا نک

ماده ۱ - بانک مؤسسه ایست که بصورت شرکت سهامی مطابق قانون تجارت تشکیل شده و بر اساس مواد این قانون بعملیات بانکی اشتغال ورزد.
تبصره - حداقل ۶۰٪ از سهام بانک باید با نام باشد.

ماده ۲ - بانکها علاوه بر قبول سپرده و افتتاح حساب‌جاری و اعطای اعتبار می‌توانند طبق اساسنامه خود در حدود مقررات این قانون یک یا چند رشته از عملیات ذیل را انجام دهند.

الف - معاملات مربوط به بروات وسفته .

ب - عملیات مربوط پسهام و اسناد و پرگهای بهادر دیگر.

ج - نقل و انتقال وجهه در داخله .

د - معاملات ارزی.

۵- معاملات فلزات گرانبها (با رعایت قوانین مربوطه) .

و - قبول امانات .

ز - اجازه صندوق امانات .

ح - تضمین و صدور خصامت نامه.

قولوین

ط - کمک به تأسیس مؤسسات کشاورزی، رهنی، صنعتی، بازرگانی، ساختمانی، معدنی، حمل و نقل یا مشارکت در امور فوق.

ی - هر نوع معاملات مجاز دیگر که مغایر با عرف معاملات بانکی نبوده و هیئت نفارت بر بانکها منوع نکرده باشد.

ماده ۳ - ایجاد هر بانک منوط به کسب اجازه قبلی از هیئت نظارت بر بانکهاست.

ماده ۴ - در مورد تأسیس بانکهای خارجی هیئت نظارت بر بانکها مکلف است در صورتیکه با تأسیس آن موافق باشد مراتب را با ذکر دلائل به هیئت وزیران گزارش نماید تا دولت از مجلسین کسب اجازه نماید میزان سرمایه بانک خارجی نیز با تصویب مجلسین خواهد بود.

تبصره ۱ - بانکهایکه در ایران تأسیس ولی پیش از ۴٪ سهام آن متعلق با تابع بیگانه باشد از لحاظ این قانون بانک خارجی تلقی میشود. انتقال سهام بانکهای ایرانی با تابع خارجی تا میزان ۴۹٪ منوط به موافقت هیئت نظارت بر بانکها میباشد.

تبصره ۲ - ادارات ثبت مکلفند برای ثبت بانکهای داخلی موافقت هیئت نظارت بر بانکها را مطالبه نمایند.

فصل دوم - سرمایه و اندوخته

ماده ۵ - سرمایه بانک تقدی است و در موقع تأسیس و یا افزایش سرمایه در موقع انجام تشریفات ثبیتی باید در بانک ملی ایران سپرده باشد.

ماده ۶ - حداقل سرمایه اولیه بانکهای داخلی یکصد میلیون ریال تعین میشود و لااقل ۰ ۰ درصد آن باید نقداً پرداخت شده باشد.

ماده ۷ - هر گاه مرکز اصلی بانک در خارج ایران باشد و بخواهد در ایران شعبه تشکیل دهد باید تمام مقررات راجع به تشکیل بانکهای خارجی در مورد آن اجرا شود.

ماده ۸ - بانکهای خارجی که در ایران با رعایت مقررات این قانون تأسیس میشود باید سرمایه خود را به صورت ارزهای مورد قبول بانکسلی ایران وارد کشور نموده و بیانک ملی ایران پترخی که مورد توافق طرفین باشد بفروش برسانند یا اگر بانکسلی ایران مقتضی پداند با ترخ معینی به امانت پیدا فردد و در هر مورد قرارداد مخصوصی نهن بانک ملی ایران و بانک خارجی منعقد خواهد شد.

ماده ۹ - بانکها مکلفند که حداقل ۱۰٪ مود و پیزه سالیانه خود را بحساب اندوخته احتیاطی منتقل نمایند تا آنکه اندوخته مذبور معادل سرمایه پرداخت شده بانک بشود و بعد از آن اختیاری است پرداشت از اندوخته احتیاطی جز برای جبران زیان بانک مجاز نخواهد بود.

فصل سوم - حدود عملیات بانکها

ماده ۱۰ - عملیات ذیل برای بانکها منوع است:

الف - خرید و فروش کالا بمنظور تجارت .

فواین

ب - خرید اموال غیرمنقول زائد بر احتیاجات بانک مگر آنکه برای وصول طلب از مشتریان به تملک بانک درآمده باشد که در اینصورت باید درظرف دو سال بفروش برسد مبلغیکه بابت بهای اموال غیرمنقول مورد احتیاج بانک برداخت میشود و در هر حال نباید از ثلث جمع سرمایه و اندوخته های قانونی تجاوز کند.

اموال غیرمنقول مستهلك شده از این حساب مستثنی است.

تبصره - بانکهای ساختمانی و همچنین بانکهاییکه موضوع عمل اصلی آنها انجام معاملات غیرمنقول است میتوانند تا معادل سرمایه و اندوخته های قانونی پلازو بیست درصد سپرده های خود غیرمنقول داشته باشند.

ج - خرید سهام واستاد وام و پرگاهای بهادر از یک شرکت یا بنگاه ویاشارکت دریک شرکت به مبلغی بیش از نه درصد سرمایه و اندوخته های قانونی بانک.

تبصره - مجموع این قبیل معاملات نباید از سی درصد سرمایه و اندوخته احتیاطی بانک تجاوز کند مگر اینکه این حد نصباب در اساسنامه بانک کمتر تعیین شده باشد.

د - خرید و فروش سهام خارجی و همچنین اوراق قرضه خارجی مگر با اجازه هیئت نظارت بر بانکها.

ه - باز خرید سهام خود مگر به منظور تقلیل سرمایه با اجازه هیئت نظارت بر بانکها.

و - قبول سهام خود بعنوان ویشه قبیل ازانقضای معادل از تاریخ تأسیس بانک زاید بره ۲٪ مبلغ برداخت شده سهام.

ز - صدور قبض صندوق عنده الطالبه که بجای بول و سیله مبالغه قرار گیرد.

ح - تنزیل مجدد سنته های نزولی خود در نزد بانک یا شخص دیگر جز بانک ملی ایران.

ماده ۱۱ - بانکها موظفند همیشه معادل ۰٪ از بدھی های کوتاه مدت خود دارانیهای کوتاه مدت در اختیار داشته باشد.

سپرده های حساب مخصوص نزد بانک ملی ایران موضوع ماده ۱۴ این قانون بمنزله دارائی کوتاه مدت محاسب خواهد بود.

ماده ۱۲ - قبول سپرده های پس انداز منحصر بانک ملی ایران است.

ماده ۱۳ - بانکها باید در مقابل سپرده های اشخاص موجودیهای ذیل را در حساب چاری مخصوص خود نزد بانک ملی ایران در تهران نگاهدارند و بانک ملی ایران مکلف است لاقل یک درصد بهره باین سپرده ها پردازد.

الف - بانکهای داخلی حداقل ۱ درصد در مقابل سپرده های دیداری و پنج درصد سپرده های ملت دار.

ب - مأخذ سپرده بانکهای خارجی نسبت به سپرده های بانک ملی ایران ضمن صدور اجازه تأسیس آن بانک تعیین خواهد گردید.

قولاين

- ماده ۱۴ - دارائیهای بانکها در داخله ایران هیچگاه نباید مجموع بدھی های آنها کمتر باشد.
- ماده ۱۵ - بانکملی ایران میتواند برآتها و سفته های بانکها را با نرخ رسمی خود تنزیل مجدد بشاید.
- ماده ۱۶ - بانکها موظفند از سیاست اعتباری بانکملی ایران و مقررات عمومی مربوط به معاملات بانکی پیروی نموده و تعلیماتی را که از طرف بانکملی بوسیله هیئت نظارت پانها داده میشود بموقع اجرا گذارند.

فصل چهارم - هیئت نظارت بر بانکها

- ماده - ۱۷ برای نظارت در جریان اعتبارات کشور و بازرگانی سازمان و عملیات بانکها بمنظور اجرای این قانون هیئت بنام هیئت نظارت بر بانکها تشکیل میگردد.
- ماده ۱۸ - هیئت نظارت بر بانکها دارای پنج قرعه است بهین قرار:
- ۱ - دادستان کل.
  - ۲ - معاون وزارت دارائی.
  - ۳ - مدیر کل بانک ملی ایران.
  - ۴ - رئیس اطاق بازرگانی
  - ۵ - یکنفر نماینده منتخب از طرف بانکها غیر دولتی که بهمچ بک از آنها بستگی نداشته و ذیفع نباشد.

ماده ۱۹ - مدت عضویت نماینده بانک های غیر دولتی سه سال است.

تبصره - تا انتخاب مجدد هر یک از اعضای هیئت نظارت عضو سابق در سمت خود باقی خواهد ماند.

ماده ۲۰ - هیئت نظارت بر بانکها دارای یک رئیس و یک نایب رئیس و یک دبیر خواهد بود که از بین اعضاء خود برای یک سال انتخاب خواهد کرد . صورت جلسات بوسیله دبیر تهیه و در دفتر مخصوص به ثبت و باسپای کلیه اعضاء حاضر در جلسه خواهد رسید.

ماده ۲۱ - اعضاء هیئت نظارت بر بانکها باید قبل از شروع پکارسو گند یاد کند که اسرار بانکها و مشتریان آنان را بهمچ نحو از اتحاد فاش نکنند.

ماده ۲۲ - هیئت نظارت بر بانکها و دستگاه اداری آن دارای بودجه مستقلی است که از طرف بانکملی ایران و سایر بانکها بر طبق آئین نامه مخصوصی که از طرف هیئت نظارت تنظیم و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید تأمین می گردد.

تبصره - اعضای هیئت نظارت بر بانکها بعنوان عضویت در هیئت نظارت مقرری ثابت دریافت نفواده کرد فقط برای حضور در هر جلسه مبلغی بعنوان حق حضور بر طبق آئین نامه فوق اخذ خواهند نمود.

قولاين

- ماده ۲۳) تصميم هاي هيئت نظارت بر بانکها باکثریت سه نفر گرفته میشود
برای رسمی بودن جلسه حضور ۴ نفر ضروري است .
- ماده ۲۴) دفتر هيئت نظارت بر بانکها در بانک ملي ایران دائر و بقدرت کفايت
کارمند و حسابدار متخصص و وسائل لازم در اختیار خواهد داشت .
- ماده ۲۵) - وظائف و اختیارات هيئت نظارت بر بانکها بقرار ذیل است :
- الف - مراقبت دراجراء قانون و آئین نامه های سربوط باش .
- ب - تعیین نرخهای بهره و کارمزد معاملات بانکی درکشور .
- ج - وضع مقررات اصولی نسبت به تکهداری حسابها و تنظیم ترازنامه های بانکها
- د - نظارت در امور بانکها و مراقبت کلی در جریان و طرز اداره بانکها از نظر
حفظ منافع عمومی و حقوقی مشتریان آنها .
- ه - دادن اجازه تأمین بانک جدید با سرمایه های داخلی .
- و - دادن اجازه برای تقلیل سرمایه بانک یا انتشار اوراق وام .
- ماده ۲۶) هر یک از بانکها موظفند برای اجرای مقررات این قانون اطلاعات
لازم در دسترس هيئت نظارت یا نمایندگان منتخب از طرف هيئت مذبور قرار دهند .
- ماده ۲۷) هيئت نظارت بر بانکها میتوانند حسابهای بانکها را مورد رسیدگی
قرار دهند برای رسیدگی بحسابها و عملیات بانک هيئت بر بانکها میتوانند حسابداران
متخصص و یا شخاص صلاحیت دار دیگری را مأمور کنند و پس از دریافت گزارش کشی
و مدلل مأمور مذکور بصیمات مقتضی درحده اختیارات خود اتخاذ نماید .
- تبصره - درکلیه موارد اقدامات هيئت نظارت بر بانکها و مأمورین آن باید با توجه
عمومی بازار و حفظ اصرار حرنهای صورت گیرد .
- ماده ۲۸) بانکها میتوانند از تصمیمات هيئت نظارت بر بانکها در موارد ذیل
در ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ به هيئت وزیران اعتراض بعمل آورند .
- الف - رد تقاضای تأسیس بانک
- ب - تصمیم هيئت نظارت بر بانکها به تعطیل بانک یا شعبه یا نمایندگی آن .
- ج - تصمیم هيئت نظارت بر بانکها به منع قسمی از عملیات بانک و معاملات .
- اعتراض بانکها بتصمیم هيئت نظارت از طرف هيئت وزیران به هيئت نظارت ارجاع
میشود و هيئت مذبور دلائل خود را ظرف دو هفته گزارش میدهد و رونوشت این گزارش
برای بانک سعترض ارسال خواهد شد تا بانک مذبور در ظرف ۱۰ روز پس از وصول
جواب آن را بدهد . سپس هيئت وزیران تصمیم لازم اتخاذ مینماید .
- ماده ۲۹) بانکها با تصویب هيئت نظارت میتوانند معاملات ارزی با رعایت کلیه
سفرات ارزی انجام دهند .
- ماده ۳۰) جلسات هيئت نظارت بر بانکها لااقل ماهی یکبار تشکیل میگردد .

و دعوت بوسیله مدیر کل بانک ملی ایران بعمل خواهد آمد چنانچه هر یک از اعضاء هیئت برای امری ضروری تشکیل جلسه فوق المادهای را لازم بدانند با ذکر دلیل بر این پردازه میدهند و نامبرده موظف است درظرف یک هفته از اعضاء هیئت برای تشکیل جلسه دعوت بعمل آورد.

ماده ۲۱) - کلیه بانهاییکه قبل از تصویب این قانون تأسیس شده اند باید وضع خودرا در ظرف ششماه از تاریخ تصویب با مقررات این قانون تطبیق دهند. بانکهاییکه سرمایه موجود آنها از حدائق مقرر در ماده ششم این قانون کمتر است مکلفند سرمانه خود را حدآکثر در ظرف چهار سال در هشت قسط متساوی شش ماهه که سرویس قسط اول ششماه بعد از تاریخ تصویب قانون باشد. بعد نصاب قانونی بررسانند. درصورت تخلف بانکیزبور بستور هیئت نظارت بر چیزهای خواهد شد و تصفیه آن طبق مقررات قانون تجارت با نظارت هیئت تصفیه بانکها صورت خواهد گرفت.

فصل پنجم - مقررات متفرقه

ماده ۳۲ - بانکهای خارجی که در تاریخ تصویب این قانون رسماً مشغول کار بانکهداری هستند میتوانند بکار خود ادایه دهند مشروط براینکه در ظرف ششماه از تاریخ تصویب این قانون وضع خود را از نقطه نظر میزان سرمایه و میزان سپرده بیانکملی ایران با تفصیلی که هیئت نظارت بر بانکها نسبت پانها خواهد گرفت تطبیق دهند والا مشمول مقررات ماده ۴ این قانون خواهند بود.

ماده ۳۳ - مدیران و مصاحبه امضاei مجاز بانکها حق ندارند وام و یا اعتباری بیش از دویار ب حقوق سالیانه خدد از بینکی که در آن کار میکنند دریافت کنند.

ماده ۳۴ - مدیران بانکها قبل از شروع بکار وايد در حضور هیئت نظارت بر بانکها سوگند ياد كنند که در كلیه اقدامات خود اولاً مصالح کشور ایران محفوظ و ثانیاً مصالح مصاحبان سرمایه و مشتریان را محفوظ و بربط قوانین و مقررات قانونی برقرار خواهند گرد.

ماده ۳۵ - تصفیه بانک ورشکسته با رعایت مقررات قانونی با حضور نماینده هیئت نظارت بر بانکها صورت خواهد گرفت.

ماده ۳۶ - حسابداری بانک بر اساس حسابداری متراffد بر طبق اصول بانکی انجام و نگهداری میشود. کلیه حسابهای فرعی و استاد مربوطه طبق اصول معمول بانکها تنظیم و عمل خواهد گردید.

ماده ۳۷ - بانکها باید خلاصه حسابهای خود را لااقل هر ششماه یکبار بر طبق اصول حسابداری تنظیم و برای اطلاع عموم منتشر سازند و یک نسخه برای هیئت نظارت بر بانکها و نسخه دیگر را بانک ملی ایران بفرستند.

ماده ۳۸ - ترازنامه هر سال باید حدآکثر چهار ماه پس از انقضای سال مالی بانک بتصویب مجمع مصاحبان سهام رسیده نسخه ای از آن بهیئت نظارت بر بانکها تسليم گردد.

فوازین

- ماده ۴۹ - بانکهای بیگانه که در ایران شعبه یا نمایندگی دارند باید ترازنامه عملیات خود را در ایران جداگانه تنظیم و بترتیب مذکور در فوق منتصرازند.
- ماده ۴۰ - عده کارمندان خارجی بانکهای بیگانه در ایران اعم از مدیران و سایر کارمندان باید از پنج نفر تجاوز کند و در صورتیکه مجموع کارمندان بانک از ۱۰۰ نفر تجاوز باند عده کارمندان خارجی بانک باید بیشتر از پنج درصد مجموع کارمندان بانک در ایران باشد.
- ماده ۴۱ - در صورتیکه دارالیهای بانکهای داخلی و خارجی در خارج در موقع توقف یا ورشستگی کفایت برداخت بدھیهای خارجی آنرا نمایند دارالیهای آن در ایران باید بدوا برای واریز بدھیهای بانک در ایران به کار رود.
- ماده ۴۲ - سود قابل تقسیمی که بهام خارجی بانکها تعلق میگیرد به شرط آنکه در برابر آنها بیانک مجاز از فروخته باشد تا میزان در صد سرمایه خارجی قابل انتقال از کشور است و چنانچه از ۱۰ درصد درسال تجاوز نماید مازاد آنرا صاحب سهم میتواند ریال دریافت نماید و با بصورت اندوخته در بانک نگاهداری تا چنانچه درسالهای بعد سود قابل تقسیم سهام کمتر از ۱۰ درصد باند کسری تا ۱۰ درصد مذکور از محل اندوخته فوق انتقال دهد.
- ماده ۴۳ - برای مطالبات شکوک الوصول باید اندوخته کافی از محل سود بانک تأمین شود و چنانچه مطالبات مذکور غیرقابل وصول تشخیص شود از اندوخته مربوط باید مستهلك شود.
- ماده ۴۴ - برای استهلاک اموال غیرمنتقول و اثاثیه و تعمیرات و سایر ملزومات بانکهاییکه طبق این قانون تشکیل میشوند و همچنین بانکهای موجود موظفند از تاریخ تأسیس طبق قسمتی از ماده ۴۴ قانون اساسنامه بانک ملی ایران مصوب ۱۳۱۷/۵/۲۲ بشرط زیر:
- « اموال غیرمنتقول باید بهای خرید یا بهای تأمینه که تمام شده محسب شوند ولی قبل از بدلی برای استهلاک آنها بطور سالیانه مظور گردیده و میزان سالیانه استهلاک نیز کمتر از ۱۰ درصد بهای اولیه اموال نباشد اثاثیه و تعمیرات و سایر ملزومات باید تماماً استهلاک شود » عمل نماید.
- ماده ۴۵ - سود ویژه بانکهای موجود و همچنین بانکهاییکه بعداً تأسیس میشود تا میزان شش درصد سرمایه برداخته شده از مالیات معاف بیاشد.
- ماده ۴۶ - بانکها موظفند در بایان هرسال در ظرف سی روز گزارشی برای اطلاع از وضع مانده حسابهاییکه مدت ده سال راکد مانده و مطالبه نشده و همچنین بدھیهاییکه از سر رسید آنها ده سال گذشته و مطالبه نشده بهیئت نظارت بر بانکها بفرستند.
- ماده ۴۷ - هر گاه بانکی محل شود مکلف است کلیه مانده ها و امانات مطالبه نشده با ذکر اسامی صاحبان آنها بیانک ملی ایران واگذار نماید که در حساب مخصوصی نگاهداری تا در صورت مراجعت صاحبان آنها مسترد شود.

قوانين

ماده ۷ - آئین نامه های لازم برای اینقانون از طرف هیئت نظارت بر بانکها تهیه و بموقع اجرا گذاشته میشود.

چون بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آنای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوابعی که ظرف مدت معینه در قانون تقدیم و به تصویب کمیسیون های مشترک بررسی تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود، بنا بر این لایحه قانونی رابع پانکداری که در تاریخ ۲۴/۴/۰ بتصویب کمیسیون های مشترک مجلسین رسیده موقعتاً اجرا میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت رئیس مجلس سنا - سید حسن تقیزاده اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است.
نخست وزیر

شماره ۳۲ - ۴۰۴۸ - ۱۰۰۴۸
۴۲۵ رزمه

وزارت دارائی - وزارت جنگ - وزارت کشور - وزارت دادگستری
لایحه قانونی اصلاح ماده ۶ قانون ترقیات ارتش که بموجت قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوابع مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ ۱۲ بهمن ماه ۳۴ بتصویب کمیسیون های مشترک مجلسین رسیده و تا تصویب نهائی مجلسین موقعتاً قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد.

قانون اصلاح ماده ۶ قانون ترقیات ارتش

نقل از شماره ۳۰۷۲ - ۴ رزمه ۴ روزنامه رسمی
ماه اول - ماده شش قانون ترقیات ارتش مصوب هفدهم اسفند ماه ۱۳۱۴
شرح ذیل اصلاح میشود:

(ماده ششم قانون ترقیات ارتش ترقی افسران ارتش و ژاندارمری غیراز موارد جنگی فقط در اول مهرماه هرسال عملی میگردد)

ماه دوم - وزارت دارائی - دفاع ملی و کشور مأمور اجرای این قانون میباشد
چون بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوابع مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوابعی که ظرف مدت معینه در قانون تقدیم و به تصویب کمیسیون های مشترک بررسی تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود بنابراین لایحه قانونی رابع پانکداری که در تاریخ ۱۲ بهمن ماه ۱۳۳۲ بتصویب کمیسیون های مشترک مجلسین رسیده موقعتاً قابل اجرا میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت رئیس مجلس سنا - سید حسن تقیزاده اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است.
از طرف نخست وزیر

شماره ۴۳۶ - ۱۰۱۰۸

۴۲۶ روزه ۴

وزارت کشاورزی - وزارت دارائی - بانک ساختمانی - وزارت دادگستری

قانون متمم قانون تأسیس بانک ساختمانی و اساسنامه آن مشتمل بر پنج ماده که بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آفای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات در تاریخ ۱۳۳۴ روزه ۱۰ تصویب کمیسیون مشترک دادگستری مجلسین رسیده و تا تصویب نهائی مجلسین موقتاً قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد:

قانون متمم قانون تأسیس بانک ساختمانی و اساسنامه آن

نقل از شماره ۴۳۰۸۲ روزه ۶۴۳۰۸۲

ماده ۱ - زمینهای که از طرف دولت بموجب این قانون بعنوان سرمایه بانک ساختمانی انتقال داده میشود احتیاج به تنظیم سند در دفتر اسناد رسمی ندارد و اداره هفت مکلف است بعض واگذاری دولت اراضی مزبور را با رعایت مقررات قانون ثبت در دفاتر املاک ثبت و اسناد مالکیت بنام بانک صادر نماید و بانک از پرداخت هر گونه حق ثبت در این موارد معاف خواهد بود.

ماده ۲ - بانک ساختمانی از پرداخت هر گونه هزینه دادرسی و ثبتی معاف است.

ماده ۳ - نسبت بموضوعاتی که در این اساسنامه پیش یابنی نگردیده طبق قانون تجارت عمل خواهد شد.

ماده ۴ - آئین نامه های داخلی پس از تصویب مجمع عمومی قابل اجرا است و آئین نامه های دیگر مربوط باجراء این قانون پس از تصویب هیئت دولت قابل اجرا خواهد بود.

ماده ۵ - وزارت کشاورزی و وزارت دارائی مأمور اجرای این قانون میباشد.

چون بموجب قانون تمدید مدت قانون الغاء کلیه لوایح مصوب آفای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لوایحیکه ظرف مدت معینه در قانون تقديم و تصویب کمیسیون نهایی مشترک بر مسد تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا جواهد بود. بنا بر این لایحه قانونی راجع به متمم قانون تأسیس بانک ساختمانی و اساسنامه آن که در تاریخ ۱۰/۵/۴۳۰۸۲ تصویب کمیسیون نهایی مشترک مجلسین رسیده موقتاً قابل اجرا میباشد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - رضا حکمت رئیس مجلس سنای - سید حسن تقی زاده اصل متمم قانون در دفتر نخست وزیر است. از طرف نخست وزیر

شماره ۹۸۵۴-۴۱۰

۱۳۳۴-۵-۲۰

***

سازمان برنامه

تصمیم سخنده مورخ یازدهم مرداد ماه ۳۴ کمیسیون برنامه مجلس ملی راجع به موافقت بانامین اعتبار هشتاد میلیون ریال ازدواست میلیون ریال مندرج در بند ه برنامه های فوری راه آهن مصوب اسفند ماه ۱۳۳۲ ذیلاً ابلاغ میگردد:

فوازین

تصمیم متخذه کمیسیون برنامه نسبت به موافقت
با تأیین اعتبار هشتاد میلیون ریال از دویست میلیون ریال
مندرج در بند ۵ برنامه های فوری راه آهن
تصویب اسفند ماه ۱۴۳۴

نقل از شماره ۲۰۷۲ - ۲۴/۶/۴ روزنامه رسمی

ماه واحده - بسازمان برنامه اجازه داده میشود برای پرداخت پیش قسط
هزینه ترمیم و تعویض راه آهن اندیمشک اراک و همچنین برای تهیه وسائل بهره برداری
راه آهن مبلغ هشتاد میلیون ریال از مبلغ دویست میلیون ریال بند پنج اعتبار برنامه عملی
بند دوم از فصل سوم برنامه های فوری تصویب ۲۸ اسفند ماه کمیسیون برنامه را
بمصرف برگاند.

تصویره ۱ - برداشت این مبلغ از اعتبارات مندرج در برنامه مزبور نباید در ریل
گزاری شاهروд و مشهد و میانه و تبریز و قهادی ایجاد نماید.
تصویره ۲ - ریل های فرسوده بین اندیمشک اراک باشد تعمیر و بمصرف ریل گزاری
کاشان و بیزد برسد.

تصمیم متخذه کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی در مرور موافقت با تأیین اعتبار
هشتاد میلیون ریال از دویست میلیون ریال مندرج در بند ۵ برنامه های فوری راه آهن
تصویب اسفند ماه ۱۴۳۴ صحیح بوده و قابل اجرا میباشد.

رئيس مجلس شورای ملی - رضا حکمت

اصل تصمیم نامه در دفتر نخست وزیر است.

نخست وزیر

شماره ۴۲۹ - ۸۵۱۰ - ۲۲ - ۰ - ۳۴
وزارت کشور - وزارت دارائی - وزارت کشاورزی - وزارت فرهنگ - وزارت
بهداشت - وزارت راه .

لایحه قانونی بیگانه عمرانی کشور که بمحض قانون الغاء لوابع مصوبه آقای
دکتر مصدق ناشیه از اختیارات و قانون تمدید مدت رسیدگی کمیسیونهای مشترک بلوابع
مزبوره در تاریخ یازدهم سرداد ماه یکهزار و سیصد و سی چهار بتصویب کمیسیون مشترک
کشاورزی مجلسین رسیده و تاصویب نهائی مجلسین قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد:

قانون بیگانه عمرانی کشور

نقل از شماره ۲۰۷۲ - ۲۴/۶/۴ روزنامه رسمی

ماه ۱ - بمنظور عمران و آبادی قراء و تصویم فرهنگ و بهبود وضع کشاورزی
و کشاورزان وبالا بردن سطح زندگی آنان و تقویت روح همکاری و تعاون بین آنها واجرای
این قانون بیگانه بنام عمرانی کشور تحت نظر وزارت کشور تأسیس میشود.

ماده ۲ - بنگاه عمرانی کشور دارای استقلال مالی و شخصیت حقوقی میباشد.

ماده ۳ - کارمندان بنگاه عمرانی کشور از بین کارمندان رسمی دولت انتخاب میشوند که با بودجه و محل حقوق خود از وزارت توانه ها و سازمانهای دولتی بوزارت کشور (بنگاه عمرانی کشور) منتقل خواهند شد.

درصورتیکه برای انجام امور فنی از قبل مهندس و متخصص بهداشت و مهندس کشاورزی و غیره در بین کارمندان وزارت توانه ها و سازمانهای دولتی زائد براحتیاج آنان وجود نداشته باشد بنگاه میتواند پامواقت وزارت کشور برطبق مقررات و قوانین معموله کارمندان فنی مورد احتیاج خود را استخدام نماید.

ماده ۴ - بنگاه عمرانی کشور بوسیله یک هیئت مدیره مرکب از سه تفریکی رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل و دو نفر عضو هیئت مدیره اداره میشود که از طرف وزارت کشور از بین کارمندان رسمی دولت انتخاب و با تصویب هیئت وزیران برای مدت سه سال منصوب خواهد شد و همچنین از طرف وزارت کشور یکنفر بعنوان عضو علی البدل که بکیفیت فوق انتخاب خواهد شد و در غیاب هر یک از اعضاء هیئت مدیره در جلسات و تصمیمات شرکت خواهد نمود.

تبصره - عضو علی البدل سمت معاونت مدیر عامل را عهده دار است.

ماده ۵) بنگاه عمرانی کشور دارای سه نفر بازرس خواهد بود که یکنفر از طرف وزارت کشور و یکنفر از طرف وزارت دارائی و یکنفر از طرف وزارت کشاورزی پیشنهاد و برای مدت دو سال با تصویب هیئت وزیران انتخاب خواهد شد.

ماده ۶) رئیس حسابداری بنگاه از طرف وزارت کشور با جلب تقدیلی هیئت مدیره تعیین میشود و فقط در مقابل هیئت مدیره مستول خواهد بود.

ماده ۷) بنگاه عمران بیزین از اعتبارات پرستنی و هزینه های اداری و اعتبارات مالی اداره عمران سابق وزارت کشور که فعلاً منتقل به بنگاه شده از جم کل بودجه وزارت کشور استفاده خواهد شد.

ماده ۸) درآمد های بنگاه پشرح ذیل است :

الف - درآمد های مستقیم یعنی درآمدهایی که عاید بنگاه شده و مستقیماً بوسیله بنگاه بمصرف هزینه خواهد رسید و عبارتند از :

ب) - اعتبارات مربوط به کارمندان اداره عمران وزارت کشور که هنگام تصویب این قانون در بنگاه عمران مشغول انجام وظیفه میباشند. (طبق ماده ۷)

ج) - وجوهی که بنگاه از اعتبارات دولت یا بودجه کشور عمومی و یا سازمان برنامه دریافت خواهد داشت.

د) درآمدها یا کمک های مالی که ممکن است از طرف سازمانهای مختلف دولتی و ملی و بین المللی و غیره بمنظور کمک به پیشرفت این قانون و برای بهبود وضع کشاورزان وبالا بردن سطح فرهنگ و بهداشت و زندگی آنان تاکنون اهداء شده و یا بعداً

فوایل

پشود بر طبق موافقت نامه هائیکه بین بنگاههای اهداء کننده و وزارت کشور یا بنگاه عمرانی کشور امضاء شده و یابیشود بمصرف خواهد رسید.

تبصره ۱ - بنگاه در مصرف وجوهیکه بوسیله انجمن دهستان و انجمن پخش خرج میشود و همچنین در مورد وجوهیکه بنگاه برای عمران هر قریه بعنوان کمک سپردازد و نیز نسبت بهزینه‌های عمرانی دهات خورده مالک که بوسیله کمک‌خواهی محل جمع‌آوری میشود حق نظارت خواهد داشت.

تبصره ۲ - دهات خورده مالک از دهاتی هستند که مشمول پرداخت مالیات مزروعی نمیباشند.

ماده ۹ - بنگاه عمرانی کشور مکلف است حساب وجوهی را که بر طبق این قانون ازبودجه کل کشور دریافت میدارد جداگانه تهیه نموده بدیوان محاسبات ارسال دارد.

ماده ۱۰ - در مواردیکه درآمد عمرانی یک ده برای انجام برنامه عمرانی کافی نباشد ممکن است از درآمد عمرانی دهستانی و پخش تشخیص انجمن پخش و تصویب انجمن شهرستان کمک باجرای عمرانی آن ده گردد.

ماده ۱۱ - بنگاه عمرانی میتواند دردهات خورده مالک که بعلت اختلاف یا عدم استطاعت و یا تعلل نخواهد یا نتوانند در تنقیه و مرمت قنوات اقدام کنند نسبت به تنقیه و تعمیر این قبیل قنوات با استفاده از مقررات قانون آبیاری رأساً یا بوسیله بنگاه مستقل آبیاری نماید.

ماده ۱۲ - بنگاه عمران میتواند از محل وجود عمرانی خود در هر یک از دهات با کمک بانک کشاورزی و مالک و کشاورزان پیویس شرکتهای تعاونی و صندوقهای روسنایی مبادرت نماید.

ماده ۱۳ - کلیه تعهدات و موافقت نامه‌ها و قراردادهاییکه تاکنون درمورد امور عمرانی بین وزارت کشور و سازمانهای مختلف دولتی و ملی و بین‌المللی و غیره منعقد گردیده و همچنین طرحها و موافقنامه‌هاییکه در جریان بوده یا بعداً منعقد میگردد برطبق موافقت نامه‌های متبادله از تاریخ تصویب این قانون بوسیله بنگاه عمرانی تعییب و اجرا خواهد شد.

ماده ۱۴ - تعهداتیکه بمحض اسناد رسمی در قبال بانک کشاورزی بعهده شوراهای سابق بوده در حدود ماده ۱۱ قانون مالیات بردرآمد و ماده قانون سازمان عمرانی کشور و از دیاد سهم کشاورزان بر عهده انجمنهای مریوطه خواهد بود.

ماده ۱۵ - بمنظور ایجاد هم‌آهنگی در امور عمرانی شورائی بنام شورای عالی عمران با شرکت نمایندگان وزارت‌خانه‌ها و اشخاص و سازمانهای ذیل بریاست وزیر کشور تشکیل خواهد شد.

معاون وزارت فرهنگ - معاون وزارت راه - رئیس هیئت مدیره عامل بانک کشاورزی مدیر عامل یا معاون سازمان برنامه مدیر عامل بنگاه مستقل آبیاری - مدیر عامل بنگاه عمرانی کشور - مدیر عامل بنگاه خالصه سه‌نفر از شورای کشاورزی.

قوانين

وظایف این شورا برطبق آئین نامه بخصوصی است که بوسیله وزارت کشور تهیه شده و پس از تصویب هیئت وزیران قابل اجرا خواهد بود .

ماهه ۱۶ - در املاک مفروض مانند ملک ششادانک جداگانه مواد قانون فوق قابل اجرا خواهد بود بشرط اینکه ملک مفروض گردد از دانک نباشد .

ماهه ۱۷ - بنگاه عمرانی کشور هر سال گزارش کامل عملیات خود را که حاوی اقدامات عمرانی و اجتماعی و آمار وصولیها و هزینه های صندوقها خواها بود بطبع منتشر خواهد کرد .

ماهه ۱۸ - وزارت خانه های کشور و کشاورزی آئین نامه های لازمه را برای اجراء این قانون تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران و کمیسیون های کشاورزی مجلسین بموقع اجرا خواهد گذاشت .

ماهه ۱۹ - مقررات و قوانینی که مغایر مفاد این قانون باشد از تاریخ تصویب این قانون لغو میگردد .

ماهه ۲۰ وزارت خانه های کشور . دارائی . کشاورزی . فرهنگ . بهداری . راه مأمور اجرای این قانون میباشدند .

بروجب قانون تعدادی تبصره قانون الغایه کایه لواح مصوب آقای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات لایحه قانون مربوط بنگاه عمرانی کشور که در تاریخ یازدهم مردادماه یکهزار و سیصد و سی و چهار بتصویب کمیسیون مشترک مجلسین رسیده است موقتاً قابل اجرا میباشد .

رئیس مجلس سنای سید حسن تقیزاده رئیس مجلس شورای ملی رضا حکمت اصل لایحه قانونی در دفتر نخست وزیر است از طرف نخست وزیر

شماره ۹۸۴۸ ل ۴۱۱ ۰۰ - ۰۰ - ۲۶

سازمان برنامه

تصمیم متعدد یازدهم مردادماه ۳۴ کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی راجع باجایه پرداخت یکدوازدهم بودجه مصوب سال ۱۳۲۳ سازمان برنامه در مردادماه ۳۴ ذیلاً ابلاغ میگردد :

تصمیم متعدد کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی
صرف بوط باجایه پرداخت یکدوازدهم
بودجه مصوب سال ۱۳۴۴ سازمان برنامه در مرداد ماه ۳۴

نقل از شماره ۳۰۷۲ - ۳۰/۶/۴

ماهه واحده - سازمان برنامه اجازه داده میشود بودجه پرسنلی واداری سازمان برنامه را در مرداد ماه ۱۳۴۴ بمالذ یکدوازدهم بودجه مصوب سال ۱۳۲۳ پرداخت نماید تصمیم متعدد مورخ ۵/۰/۱۱ کمیسیون برنامه مجلس شورای ملی بر ماده واحده

قوایین

دائر پاجازه پرداخت یکدوازدهم بودجه پرسنلی و اداری سازمان برنامه در مرداد ماه ۱۳۴۴ صحیح بوده و قابل اجراء میباشد.

رئیس مجلس شورای ملی - حکمت
اصل تصمیم نامه در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر

شماره ۹۵۱۲ - ۴۴۲
۱۳۴۴/۵/۲۴
قوایین
وزارت کشور - وزارت فرهنگ - وزارت دادگستری
لایحه مربوط بمطبوعات که بمحبوب قانون تهدید قانون القاء کلیه لوابع مصوب آفای دکتر مصدق ناشیه از اختیارات که در تاریخ هشتم مرداد ماه ۳۴ با اصلاحاتی تصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین رسیده تا تصویب نهائی مجلسین قابل اجرا میباشد ذیلاً ابلاغ میگردد :

لایحه قانونی مطبوعات

نقل از شماره ۳۰۷۳ - ۳۰۷۳ روزنامه رسمی

فصل اول - تعریف و تأسیس روزنامه و مجله.

ماده ۱ - روزنامه یا مجله نشیه ایست که برای روش ساختن افکار مردم در زمینه های مختلف اجتماعی و سیاسی یا علمی و فنی و یا ادبی و ترقی دادن سطح معلومات عامله و پشت اخبار و اطلاعات و مطالب عام المتفق و انتقاد وصلاح اندیشه درامور عمومی بطور منظم و در موقع معین طبع و نشر گردد.
تبصره . نشر فوق العاده اختصاصی روزنامه ها و مجله هایی دارد که بطور مرتب منتشر میشود.

ماده ۲ - هر کس بخواهد روزنامه یا مجله تأسیس نماید از وزارت کشور اجازه بگیرد

ماده ۳ - درخواست کننده اجازه باید دارای شرایط ذیل باشد :

الف - ایرانی باشد.

ب - سن او از سی کمتر نباشد.

ج - سابقه محکومیت جنائی و یا محکومیت جنجه که موجب سلب حقوق اجتماعی باشد نداشته و محظوظ نباشد.

د - لائق لیسانسیه باشد و یا از فضلا و دانشمندانی باشد که مراتب فضل و دانش آنها را از نظر روزنامه نگاری از طرف شورایعالی فرهنگ گواهی شده باشد.

ه - معروف پدرستی و امانت و دارای حسن شهرت و صلاحیت اخلاقی برای روزنامه نگاری باشد.

و - توانائی مالی اداره کردن حداقل سه ماه نشیه مورد تقاضا را داشته باشد شخیص این موضوع به عهده کمیسیون مندرج در ماده ۶ میباشد.

تبصره ۱ - برای اجرای مفاد بند (ه) در تهران کمیسیونی مندرج در ماده (ه)

قوانين

مراتب را از وزارت کشور استعلام و رسیدگی مینماید و در شهرستانها کمیسیونی مرکب از استاندار یا فرماندار محل و دادستان شهرستان یا نماینده او و رئیس فرهنگی محل و دو نفر از نمایندگان انجمن شهر و در صورت نبود انجمن دو نفر از معتمدین محل (برطبق دعوت استاندار یا فرماندار) به اطلاعات مکتبه رسیدگی و اظهارنظر مینماید.

تبصره ۲ - در صورتیکه مؤسس روزنامه یا مجله فاقد یکی از شرایط مذکور در بند الف یا بند (ج) این ماده بشود اجازه انتشار روزنامه یا مجله او از طرف وزارت کشور لغو میگردد و چنانچه فاقد شرط مندرج در بند این ماده بشود در تهران یکمیسیون مندرج در ماده (ه) و در شهرستانها یکمیسیون مندرج در تبصره یک موضع ارجاع چنانچه رأی یکمیسیون مبنی بر لغو امتیاز باشد محکوم علیه میتواند بدادگاه استان محل شکایت نماید - حکم دادگاه استان در اینمورد قطعی است.

تبصره ۳ - امتیاز ائمه کا تا این تاریخ برای روزنامه ها و مجلات داده شده بقوت خود باقی است پشرط اینکه در چهار سال اخیر لاقل یکسان مرتباً منتشر شده باشد و صلاحیت اخلاقی صاحب امتیاز وارد تصویب یکمیسیون مندرج در ماده ه این قانون واقع گردد نظر این یکمیسیون در اینمورد قطعی است.

تبصره ۴ - مددبر یا سردبیر روزنامه یا مجله باید واجد شرایط مذکور در بند های الف - ب - ج - د - ه - باشد و در صورتیکه فاقد یکی از شرایط مذکور در بند الف یا ج ه بشود نسبت بوى طبق تبصره ۲ همین ماده عمل خواهد شد.

تبصره ۵ - مستخدمین دولت و بنگاههاییکه با سروایه دولت تشکیل شده یامیشود و همچنین مستخدمین شهرداری ها مادامیکه شاغل خدمت میباشند حق داشتن امتیاز و انتشار روزنامه یا مجله نخواهند داشت مگر مجله علی، اخباری، فنی، هنری، ماده ۶ - درخواست کننده امتیاز علاوه بر مدارک لازم اظهار نامه ای شامل اطلاعات ذیل در تبران بوزارت کشور و در شهرستان ها بفرمانداری محل تسلیم خواهد نمود.
۱) نام و نام خانوادگی صاحب امتیاز و همچنین نام و نام خانوادگی مددبر و یا سردبیر اگر مددبر و سردبیر جداگانه داشته باشد با ذکر نشانی کامل منزل

۲ - محل اداره روزنامه یا مجله

۳) نام و نشانی چاپ یختناییکه روزنامه نامجله در آن چاپ میشود.
۴) نام و روزنامه یا مجله و ترتیب چاپ آن له یو میه است یا هفتگی یا ماهانه
۵) عده نسخه هاییکه از هر شماره چاپ میشود.
۶) زوش روزنامه یا مجله

تبصره ۱) - هر گونه تغییری که صاحت امتیاز بخواهد نسبت به موارد ۴-۱ و ۶ بدهد باید قبل موافقت وزارت کشور را جلب نماید.
تبصره ۲) - محل اداره روزنامه یا مجله از احاظ تخلف و جرائم مطبوعاتی اقامستگاه قانونی صاحب امتیاز شناخته میشود و هر گونه اظهار و احضار و ابلاغ به محل مذکور قانونی است.

قولاين

- ماده ۱) - درخواستهای تأسیس روزنامه یا مجله بوسیله کمیسیون مطبوعات رسیدگی میشود و اعضاء این کمیسیون بقرار ذیل است:
- ۱ - نماینده عالیرتبه وزارت کشور
  - ۲ - نماینده عالیرتبه وزارت فرهنگ.
  - ۳ - دادستان استان
- ۴ - یکنفر استاد دانشگاه بانتخاب رئیس دانشگاه برای مدت ۲ سال
- ۵ - یکنفر روزنامه نگارکه لااقل پنحسان مرتب روزنامه منتشرکرده باشد بانتخاب وزارت کشور (بعد از تشکیل انжен روزنامه نگاران که از ظرف دولت برسمیت شناخته شده باشد انتخاب یک نفر روزنامه نویس بهده انжен مزبور خواهد بود).
- تصبره ۱) - درخواست های تأسیس روزنامه یا مجله بوسیله کمیسیون مزبور مورد رسیدگی واقع خواهد شد این کمیسیون پس از تشخیص واحد بودن شرایط مذکور در ماده ۳ و تحقیق صلاحیت اخلاقی از هر طریق که مقتضی بداند تقاضا را قبول یا رد می نماید نسبت به درخواستهایی که مورد موافقت واقع میشود وزارت کشور امتیاز انتشار روزنامه یا مجله را خواهد داد کمیسیون مکلف است حداکثر در طرف سه ماه تصمیم خود را دایر بر رد یا قبول درخواست بمقاضی اعلام نماید و در صورت رد تقاضا متقاضی میتواند بدادگاه استان برگز شکایت کند و رأی دادگاه استان قطعی است.
- تصبره ۲) - مدت اعتبار روزنامه یا مجله برای شروع انتشار شش ماه است و اگر بعد از انتشار تا یکسال منتشر نگردید امتیاز روزنامه و مجله ملغی است.
- تصبره ۳) وزارت کشور در فری ترتیب خواهد داد که در آن نام روزنامه و مجلاتی که امتیاز آنها صادر شده است با مشخصات هر یک ثبت نماید.
- تصبره ۴) کمیسیون مطبوعات اسامی سکرر و ناتوانی و مستهجن را رد خواهد کرد و همچنین نسبت بموارد درخواست سی توانند توضیحات کاملی بخواهد و مدارک لازمه را مطالبه نماید تقاضا کننده اجازه نمیتواند نام روزنامه هایی که ساقاً منتشر گردیده برای نشریه خود بدون موافقت صاحب امتیاز انتخاب نماید.
- تصبره ۵) برای انتشار روزنامه و مجله بیش از یک امتیاز بکسی داده خواهد شد ولی صاحبان امتیاز روزنامه های بومیه مرتب انتشار میتوانند مجله هفتگی و ماهانه و سالانه بهمان نام منتشر نمایند. مجلات هفتگی نیز میتوانند مجله ماهانه و سالانه بهمان نام منتشر نمایند.
- ماده ۶) در هر شماره روزنامه و مجله باید نام و نام خانوادگی صاحب امتیاز و سردبیر مدیر (در صورتیکه سردبیر و مدیر داشته باشد) و همچنین محل اداره نشریه و نام و نشانی چاپخانه ایکه در آن بطبع میرسد قید شود.
- تصبره ۷) مدیران روزنامه ها و مجلات سکلفند از هر شماره نشریه خود اعم از روزنامه و مجله یکسخنه بدادستان شهرستان و یک نسخه بفرماندار محل (در مرکز بادرار مطبوعات

فواتین

وزارت کشور) و یک نسخه بفرهنگ مجل (در مرکز باداره کل نگارش وزارت فرهنگ) و یک نسخه بکتابخانه ملی تهران و کتابخانه مجلسین بمحض انتشار تسلیم نماید.
ماهه ۷) واگذار کردن امتیاز روزنامه یا مجله بدیگری بشرط اینکه شخصی
که امتیاز باو واگذار می شود در صورتیگه واحد شرایط باشد با موافقت کمیسیون منظور
در ماهه ه مانع ندارد.

ماهه ۸) در صورت فوت صاحت امتیاز چنانچه در میان وراث کسی مستقاضی نظر
روزنامه یا مجله واحد شرایط باشد با موافقت کتبی سایر وراث یا قائم مقام قانونی آنان
امتیاز نامه بنام او صادر می شود والا نام روزنامه یا مجله برای وراث قانونی تازمانیکه
واحد شرائط در بین آنان پیدا شود محفوظ خواهد بود. وراث قانونی بیتوانند طبق ماهه
(۷) عمل نمایند.

فصل دوم - حق جوابگویی - آئین نامه های مطبوعاتی

ماهه ۹ - مؤسسات دولتی عمومی و همچنین افراد مردم اعم از مأمورین رسمی
با غیر آنها هر گاه در روزنامه یا مجله مطالبی مشتمل بر تهمت و افترا یا اخبار بخلاف
واقع نسبت به خود شاهده کردن حق دارند جواب آن مطالب را کتابی برای روزنامه یا مجله
بغرفتند و آن روزنامه یا مجله مکلف است این گونه توضیحات و جواب ها را در همان
صفحه و با حروفیکه مطالب اصلی را چاپ کرده مجازاً بطبع برسانند مشروط براینکه جواب
از دو برابر اصل مطلب تجاوز ننماید و متنضم توھین یکسی نباشد. در صورتیکه روزنامه
یا مجله علاوه بر جواب مذکور مطالب و یا توضیحات بعدی چاپ ننماید حق جوابگویی
مجدد بطريق مذکور در فوق برای معتبر محفوظ خواهد بود.

ماهه ۱۰ - وزارت خانه های کشور و فرهنگ و دادگستری مکلفند برای تنظیم
امور چاپخانه ها و اعلانات و توزیع جراید و روزنامه فروشی و همچنین نسبت پس رائطف
حقوق و امتیازات خبرنگاران و مخبرین عکاس آئین نامه های لازم را تهیه و به هیئت
وزیران پیشنهاد نمایند.

در آئین نامه ها برای توزیع و فروش روزنامه و مجلاتی که بزبانهای خارجی
و یا بزیان فارسی در خارج سلطک چاپ شده است مقررات لازم باید پیش یابنی شود.

فصل سوم جرائم

ماهه ۱۱ - کسیکه بوسیله نشر مقالات یا جعل اخبار در مطبوعات سرتکب یکی
از جرائم ذیل شوند بعض تأدیبی از ۶ ماه تا دو سال محکوم می شوند.
الف - کسانیکه مردم را صریحاً تحریص بخرابکاری و آتش سوزی و قتل و غارت
و سرقت نمایند.

ب - کسانیکه افسران و افراد ارتیش را بناهای امنی و عدم انتیاد احکام نظامی
ترغیب و تشویق کنند.

در موارد مذکور در این ماده چنانچه تحریص و ترغیب مؤثر واقع شود و جرائم

قولاین

بنظرور اتفاق افتاد اشخاص مذکور در بند الف و ب به مجازاتی محاکوم خواهند شد که در قانون مجازات عمومی برای معاون جرم پیش‌بینی شده است.

ماده ۱۲ - اشخاصیکه دستورهای محرومانه نظامی و اسرار ارتقش و یا نقشه قلاع و استحکامات نظامی را در زمان جنگ بوسیله مطبوعات فاش و منتشر کنند بحسب مجرد از دو تا پنجسال محاکوم خواهند شد و چنانچه در زمان جنگ نباشد بششماد تا دو سال محاکوم میشوند.

ماده ۱۳ - هر کس مقاله‌ای مضر به اساس دین حنفی اسلام انتشاردهیدیکسال تا سه سال حبس تأدیبی محاکوم میشود.

ماده ۱۴ - هر کس بوسیله روزنامه یا مجله مردم را صریح‌آ بازتکاب جنجه یا جنایتی بر ضد امنیت داخلی و یا خارجی مملکت که در قانون مجازات عمومی پیش‌بینی شده است تحریص و تشویق نماید در صورتی که اثری بر آن مترب شده باشد بمجازات معاونت همان جرائم محاکوم خواهد شد و در صورتی که اثری بر آن مترب غرامت محاکوم خواهد شد.

ماده ۱۵ - هر کس بوسیله مطبوعات از جرائم مذکور در بوارد فوق و یا مرتکب آن اعمال بنحوی از اتحاد تقدیر و تمجید کند بجزئیه نقدی از پنجهزار ریال تا پنجاه هزار ریال محاکوم میشود.

ماده ۱۶ - هر کس بوسیله روزنامه یا مجله یا هر نوع نشریه دیگر بمقام سلطنت یا شخص شاه یا ملکه یا ولی‌عهد توهین کنید بمجازات از یک تا سه سال حبس تأدیبی محاکوم میشود.

تصبره) مجازات توهین بخاندان سلطنت (پدر - مادر - اولاد - برادر و خواهر پادشاه) از سه ماه تا یکسال حبس تأدیبی خواهد بود.

ماده ۱۷ - هر گاه در روزنامه یا مجله یا هر گونه نشریه دیگر مقالات یامطالib توهین آبیز و یا اغشا و یا برخلاف واقع و حقیقت خواه بنحو اشاء یا بطوط تقل نسبت بشخص اول روحانیت و مراجع مسلم تقليد درج شود مدیر روزنامه یا تویسته هر دو مشمول و هر یک از یکسال تا سه سال بحسب تأدیبی محاکوم خواهد شد و رسیدگی یا بین اتهام تابع شکایت مدعی خصوصی نیست.

ماده ۱۸ - هر کس بوسیله مطبوعات نسبت برئیس یا ناینده سیاسی مملکت خارجی که با ایران روابط دوستانه دارد توهین نماید طبق بند دوم ماده ۸۱ قانون مجازات عمومی محاکوم میشود مشروط براینکه در آن مملکت نیز در موارد مذکور نسبت با ایران معامله متناسب شود.

ماده ۱۹ - در جرائمی که ذیلاً ذکر میشود

الف) انتشار مقالات مضر بعفت عمومی و یا مضر با اخلاق حسن

ب) انتشار صور تپیجه

ج) انتشار آگهیها و یا عکسهای مخالف اخلاق حسن و آداب و رسوم ملی

فوازین

د - انتشار مذاکرات سری محاکم دادگستری و یا انتشار تحقیقات و تصمیمات قضائی که قانوناً انتشار آنها منوع است.

مرتكب بتاذیه یکهزار ریال غرامت محکوم خواهد شد.

ماده ۲۰ - هر یک از افراد مردم اعم از مأمورین رسمی یا غیر آنها که در روزنامه یا مجله یا هر نوع نشریه دیگر مندرجاتی منتشر بر تهمت و افترا و یا فحش و الفاظ رکیکه و یا نسبت های تو هم آمیز در زندگی خصوصی و یا هنک شرف و ناموس و امثال آن نسبت به خود مشاهده نماید میتواند از تویسته یا ناشر آن بدارسرا یا بدادگاه محل اقامت خود شکایت نماید مرتكب پدرو ماہ تا شش ماه حبس تأدیبی یا از ده هزار تا پنجاه هزار ریال جریمه نقدی محکوم خواهد شد و در صورت استرداد شکایت شاکی خصوصی تعقیب خواهد شد.

تبصره) در موارد فوق شاکی نیز میتواند برای مطالبه خسارات مادی و معنوی که از نشر مطالب مذبور بر او وارد آمده بدادگاه حقوقی دادخواست تقديم نماید و دادگاه مکلف است نسبت پا ان رسیدگی و مبلغ خسارات را تعیین و مورد حکم قرار دهد.
تبصره ۲) هرگاه انتشار مطالب مذکور در ماده فوق راجع باموات ولی بقصد هتاکی بازماندگان آنان باشد هر یک از ورثه قانونی میتواند بر طبق ماده و تبصره فوق شکایت نماید.

ماده ۲۱ - هر کس بواسیله مطبوعات دیگری را تهدید بهتک شرف و حیثیت یا افشاء سری نماید در صورتی که ثابت شود این تهدید برای استفاده مادی یا تقاضای امری یا خودداری از انجام امری بوده است بحسب تأدیبی از سه ماه تا یک سال و پرداخت غرامت از یکهزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۲ - هر کس بواسیله روزنامه یا مجله و یا نشریه هیئت وزراء یا هیئت نمایندگان یکی از مجلسین یا هیئت قضات را مورد افترا و تو همین قرار دهد بدون شکایت خصوصی مورد تعقیب قرار خواهد گرفت و چنانچه تو همین و افترا به ویرایش یا معاون یا یکی از نمایندگان مجلسین یا یکی از قضات یا یکی از مستخدمین دولت اعم از اداری - لشگری و اعضاء دیوان محاسبات یا افراد عادی باشد با شکایت شاکی خصوصی مورد تعقیب واقع خواهد شد چنانچه اسناد دخنده در بازرسی نتوانست دلائل و بدارک کافی برای توجه اتهام بوزیر یا معاون یا نمایندگان مجلسین یا قضات ارائه دهد متهم طبعاً ماده ۱۶۳ قانون مجازات عمومی مجازات خواهد شد و در مورد سایر افراد با استناد ماده ۲۹۹ مقتضی مجازات خواهد شد.

مادام که متهم در مراحل باز پرسی و دادگاه مورد تعقیب است روزنامه مذبور حق تدارد نسبت بمورد رسیدگی تو همین و افترا مطالعی نشر دهد.
گذشت شاکی خصوصی در مورد تو همین به وزیر یا معاون یا یکی از نمایندگان مجلسین یا مستخدمین دولت و اعضاء دیوان محاسبات و افراد عادی موجب عدم تعقیب و مجازات متهم خواهد شد.

قوایین

ماده ۲۳ - هر کسی بوسیله مطبوعات باقلیتهای مذهبی مصحرح در قانون اساسی یا نژادی ساکن ایران برای تولیدنفاق و اختلاف و یا پغش و کینه‌میان سکنه مملکت اهانت نماید و یا آنان را بایجاد دشمنی و نفاذ نژادی و یا مذهبی تحریض کند یک‌ماه تا ششم‌ماه حبس تأدیبی و یا پرداخت پانصد تا پنج هزار ریال غرامت محکوم خواهد شد.

ماده ۲۴ - هر کس در انتشار روزنامه یا مجله خود از نام یا سلوله روزنامه دیگر تقلید نماید که سوءاستفاده محسوب شود بتضادی شاکی خصوصی از پانسه تا پنج‌هزار ریال جزای نقدی و تعطیل روزنامه یا مجله محکوم خواهد شد و شاکی خصوصی میتواند خساره خودرا مطالبه نماید و دادگاه مکلف است نسبت بآن رسیدگی کند.

تبصره - روزنابه‌هاییکه برطبق مقررات این قانون توفیق بشوئند نمیتوانند به اسامی دیگر و با همان سبک و اسلوب منتشرشوند درصورت تخلف از این ماده روزنابه‌یا مجله‌ایکه بجای روزنامه یا مجله توفیقشده انتشار یافته است نیز بترتیب فوق توفیق میشود و کسانیکه روزنامه یا مجله خود را بجای روزنامه یا مجله توفیق شده منتشر نمایند بحسب نژادی‌یکه از یک‌ماه تا ۲ ماه وجریمه نقدی از یک‌هزار تا ۶ هزار ریال محکوم میشوند و امتیاز آنان نیز باطل میگردد.

ماده ۲۵ - در کلیه جرائم مذکوره ذمیوارد فوق طبق اصل بیستم متمم قانون اساسی رفتار خواهد شد.

فصل چهارم - تخلفات

ماده ۲۶ - هر صاحب امتیاز بخلاف موارد ۲ یا ۷ یا ۸ یا ۹ و یا تبصره‌یک‌ساده و تبصره ۳ ماده پنجم اینقانون میادوت به انتشار روزنامه یا مجله کند پرداخت‌ده هزار با پنجاه هزار ریال محکوم میشود. و درصورتیکه قادیر پرداخت جریمه نباشد بنظر دادگاه بحسب نژادی‌یکه روز تا دو ماه محکوم خواهد شد.

تبصره - موارد فوق فرماتدار محل دستور تعطیل روزنامه یا مجله را میدهد و مراتب را برای تعقیب قانونی پادستان شهرستان اعلام خواهد نمود.

ماده ۲۷ - مطبوعاتیکه در آن دستور ماده ۶ مراعات نشده باشد از یک تاسه هزار ریال محکوم میشود و درصورتیکه قام چاپخانه یا سایر نامهای مذکور در ماده ۶ بخلاف واقع چاپ شده باشد سرتکب بمجازات ۲ تا شش ماه بحسب نژادی محکوم میشود.

تبصره - دارندگان امتیاز روزنامه و مجله‌ای که بجهتی از جهات مندرجه در این قانون امتیاز آنها لغو شده باشد حق ندارند بهیچ عنوان خود را روزنامه نگار معرفی کنند و درصورت بخلاف به بحسب نژادی از ۲ تا ۶ ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۲۸ - نشريه‌ای که مشمول ماده اول این قانون نباشد تعریف روزنامه یا مجله بر آن صدق نمیکند وتابع قوانین عمومی است ماده ۲۹ - بخلافات و جرائم مندرجه در این فصل در دادگاه جنجه وخارج از نوبت رسیدگی میشود.